

IFJÚSÁGI

IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK LAPJA

óra

2. évfolyam, 2. szám ■ 2005. június

IFJÚSÁGI ÓRA – Evangélikus ifjúsági csoportvezetők lapja

Megjelenik negyedévente.

Felelős szerkesztő: Balog Eszter ifjúsági referens • Tel.: 486-3525 • Mobil: 06/20-824-2019

Olvasószerkesztő: Székács Judit

Kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Iroda

Ifjúsági és Gyermekosztálya megbízásából

a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója

Felelős kiadó: Kendeh K. Péter

Kiadóhivatal: 1085 Budapest, Üllői út 24. • Tel.: 317-5478, 486-1228

Egy szám ára: 480 Ft + postaköltség. Előfizetési díj egy évre 1920 Ft + postaköltség

Botta Dénes felvételei: borító, 41. o., 46. o., 47. o., 50. o.,

59. o., 73. o., 75. o., 80. o.

Tervezés és nyomdai előkészítés: Galgóczi Andrea

Nyomdai kivitelezés: ETO-PRINT Kft.

Felelős vezető: Balogh Mihály

ISSN 1785-7104

lével irakokban, amelyek a természet színeit, a
tenyeredtől szívesen mutatják be. Ha még
gyönyörű nem futamodunk meg a tenger
gátlás dűztyőjébe vízbe fullás és a víz
széles vízbe járunk és az éjszakai
szél pálmákkal élve sem. A karként
kés, főleg amúgy az előbbi évben
egy-két gondolatot. Mindent
Szent Ferenc életének bemutatása
mind nem közös megismerés. A
a jelenlegi helyzetet mutatja meg
bármik, ehhez az a cél.

KEDVES OLVASÓ!

Az *Ifjúsági Óra* jelen száma elsősorban a nyári táborok szervezéséhez nyújt segítséget. Egyfelől úgy, hogy elméleti írásokat tartalmaz a táborok megszervezésével kapcsolatban, másfelől úgy, hogy a tizenévesek körében jól használható gyakorlati ötleteket tartalmaz. A lapban találunk játékgyűjteményt, ötleteket tábori beszélgetéshez, liturgiát és más szempontokat lelki alkalom megtartásához.

A tábori témák mellett érintünk aktuális, ifjúságot érdeklő, ifjúsági munkával kapcsolatos témaköröket is. Többek között foglalkozunk a konfirmáció kérdésével, bemutatunk egy aktívan segítő, szolgáló teológust, rálátást nyerhetünk a KIE egyik munkaágára, bepillantunk a Debreceni Egyetemi Gyülekezet munkájába, és megismerhetjük a cinkotai ifisek kisebb felé irányuló munkáját is. Természetesen a film- és könyvajánló e lapunkból sem hiányzik. A lap végén két, már megtartott tábor tematikáját adjuk közre, segítségül azoknak, akik ilyen jellegű támpontokra számítnak első táboruk megszervezéséhez.

Vidám és tartalmas nyarat kívánok minden ifjúsági vezetőnek. Legyen Isten áldása tábori felkészülésünkön, segítő csapatunkon, a résztvevőkön és magán a táborozáson!

Balog Zoltán

ifjúsági referens

ELMÉLET ■ 42

TÁVCSÓ ■ 49

TEOLÓGUS ■ 51

KIE ■ 53

ÚJ GONDOLAT ■ 55

BEMUTATJUK ■ 57

FILMKLUB ■ 60

PROGRAMOK ■ 62

SEGÉDANYAGOK ■ 63

KREATÍV ÖTLET ■ 65

HÍREK, BESZÁMOLÓK ■ 78

Táborszervezés

ÉLETKORI SAJÁTOSSÁGOK

Mielőtt hozzálátunk egy ifjúsági tábor szervezéséhez, nem haszontalan egy pillantást vetni a legismertebb fejlődéslélektani elméletekre: mit mondanak a serdülő- és ifjúkor legfontosabb jellemzőinek?

Erikson pszichoszociális fejlődésmélete szerint a 12 és 18 év közötti időszak leglényegesebb mozzanata az éni-entitás kialakulása, az új szerepek integrálása. Különösen is jól tetten érhető ez a nemiséggel és a pályaválasztással kapcsolatos területeken. *Piaget* kognitív modellje szerint erre a korszakra a formális gondolkodás kialakulása jellemző. Ekkor bontakozik ki az absztrakciós készség, a tervszerű problémamegoldás és a hipotézisalkotás képessége. *Kohlberg*nek az erkölcsi fejlődés szakaszairól alkotott elmélete szerint a 9-től 20 éves korig terjedő időszak leglényegibb folyamata a kényszererkölcsről való áttérés az együttműködés erkölcsére, azaz a konvencionális erkölcsi tudat kialakulása. E korszak ebből a szempontból két szakaszra osztható: először mások tetszésének keresése jelenti a motivációt, később egyre inkább a tekintélyek, a rögzített szabályok iránti tisztelet válik hangsúlyossá.

Karácsony Sándor az emberi személyiség egyes funkcióinak megnyilvánulása szerint a következőképpen jellemzi a serdülő- és ifjúkort: a szellemi aspektusnak a vallás feleltethető meg, amelynek szerepét ebben az időszakban műfajilag a monda tölti be. Ugyanezen funkciónak gyermekkorú megfelelője a mese. A lélek szintjét három további jelenségre bontja: akarat, értelem és érzelem. Ezek megnyilvánulásai a társadalmi lét, a tudomány és a művészet. A serdülőkor társadalmi igénye a csapattudatban, a bandában, értelmi tevékenysége a gyűjtőszervezetekben ölt testet, míg érzelmvilágát a munkakedv jellemzi. A testi mivolt funkciója a felnőtt társadalmi lény számára a jogban nyilvánul meg, aminek serdülőkorú megfelelője a verseny.

Közismert és gyakran emlegetett tény, hogy a serdülőkorra érzelmi viharzás jellemző. Szoktak beszélni serdülőkorú egocentrizmusról is. A tapasztalat azt mutatja, hogy az ifjakban a személyes érvényesülés és elismerés iránti vágy erősebb, mint a kívülről jövő információk és hatások iránti érdeklődés. Valójában olyan mérvű lelki-szellemi ki-

bontakozás megy végbe ezekben az években, amelynek jelentősége a személyiség kialakulása szempontjából az egyszerű és megismételhetetlen testi születéshez mérhető.

TEOLÓGIAI TARTALMAK – ötletbörze

Tekintetbe véve a fenti megállapításokat és tapasztalataimat, azt kell mondanom, hogy nincs olyan kitüntetett érdeklődési terület, amely kizárólag erre a korcsoportra volna jellemző. Tartalmi szempontból tehát véleményem szerint bármi szóba jöhet. Amire igazán figyelmet kell fordítanunk, az a módszer. Ennek ellenére nem ajánlanám senkinek, hogy egy egész hetes tábort csakis és kizárólag egyháztörténetre vagy csakis és kizárólag dogmatikai, etikai vagy bibliai témákra építsen. Ezeket mindenképpen egymással ötvözve érdemes megjeleníteni.

El tudok képzelni például egy **Szentlélek-tematikát** a következőképpen: **1.** Ószövetség (őstörténet, pátriárkák, bírák, próféták). **2.** Újszövetség (Jézus fogantatása, születése, csodái; apostolok – pünkösöd). **3.** Egyháztörténet (ősegyház, reformáció, ébredési mozgalmak). **4.** Jelenünk (személyes konzekvenciák, hit, egyház).

Ugyanezt meg lehet valósítani a **klasszikus és közkedvelt ifjúsági témával, a szexualitással** is: **1.** Teremtési rend (egymásra utaltság, a férfi és a nő mint Isten hasonmása, botránkoztató példák az Ószövetségben – többnejűség, incesztus, paráznaság stb.). **2.** Jézus és a nők (szexualitás az Újszövetségben, Jézus és az apostolok viszonya ehhez a kérdéshez, a családi élet rendje az apostoli levelekben, a cölibátus mint reális alternatíva). **3.** Egyháztörténet (szerzetesi eszmény, Luther házassága, nevezetes párok levelezése, magánélete). **4.** Korunk (konkubinátus, homoszexualitás szapulása mint slágertémák helyett: te hogyan éled, hogyan tervezed társas életedet, milyen követhető modell(ek)e)t látsz magad előtt?).

Másik igen időszerű etikai téma a **környezetvédelem**. Kiindulhatunk a teremtéstörténetből, folytathatjuk a kultúrparanccsal, találhatunk gyönyörű költői megfogalmazásokat a zsoltárokból, Jób könyvében és a pró-

fétai iratokban, amelyek a természet szeretetét, annak isteni eredetű szépségét mutatják be. Ha elég bátrak vagyunk, nem futamodunk meg a fügefa megátkozása, a gadarai disznónyáj vízbe fúlása és a virágvasárnap letördelt pálmaágak elől sem. A karácsonyfa-állítás szép szokása, főleg amivé az utóbbi években vált, szintén megér egy-két gondolatot. Mindezt szépen simítaná el Assisi Szent Ferenc életének ismertetése a *Napfivér, Holdnővér* című film közös megtekintésével. Végül ismertetni lehetne a jelenlegi helyzetet statisztikák alapján, az ipari nagyhatalmak, elsősorban az USA arroganciáját, személyes felelősségünket, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatos egyházi állásfoglalásokat és intézkedéseket, illetve azok elmaradását.

Az is járható út, ha egy **bibliai vagy egyháztörténelmi fogalmat** veszünk alapul, és azt járjuk körbe a már említett módon. Hogyan nézne ki például a **reformáció témája**? **1.** Ószövetség (Ábrahám elhívása, Mózes, Bírák, Jósiás deuteronomiumi reformja). **2.** Újszövetség (Jézus újraértelmezi a zsidó vallásgyakorlatot, új távlatot nyit az Isten–ember kapcsolatban). **3.** Egyháztörténet (előreformátorok, reformáció, ébredési mozgalmak). **4.** Jelenkor (Mit és hogyan értünk tévesen Isten akaratából? Hogyan legyünk követői minden korok reformátorainak? Hogyan lehet ma Jézus követőjének lenni?).

Vagy alapul vehetünk egy **bibliai fogalmat** is: például **Jeruzsálem városát**. Ebben az esetben a már ismert tematika a következőképpen működik: **1.** Ószövetség (Dávid, Salamon, babiloni fogság, visszatérés, helyreállításra vonatkozó ígéretek). **2.** Újszövetség (Jézus és Jeruzsálem – a 12 éves Jézus a templomban, tanítás a templomban, jövendölés a templomról, siratás, bevonulás, templomtisztítás, kereszthalál; első pünkösdi gyülekezet). **3.** Jeruzsálem a történelemben (római uralom, iszlám hódítás, keresztes háborúk, jelenlegi helyzet). **4.** Az új Jeruzsálem mint Isten örök városa az újjáteremtés szimbóluma. (Ezékiel, Jelenések könyve).

Felteheti valaki a kérdést:

NEM TÚL VALLÁSOS TÉMÁK EZEK?

S annak is nem túl vaskosak-e? Nem baj, ha nem mondunk le arról, hogy nekünk ez a specialitásunk. Természetesen örülök neki, hogy az egyházon belül is szerveződnek nagyon jó szaktáborok, ahol különféle műhelymunkát végezhetnek a fiatalok (környezetvédelem, zene, sajtó, képzőművészet, sport stb. területen). Jelen írás célja azonban kifejezetten a teológiai tartalom összeállításában való segítségnyújtás. Az is természetes viszont, hogy egy kifejezetten vallásos – evangélizációs, tanító, elmélkedő, biblia-tanulmányozó stb. – tábor sem lehet meg közös játék és alkotás, sport, kirándulás, éneklés-muzsikálás, tábortűz, szalonnasütés, bográcsban főzés nélkül. Ezek nem járulékos elemei egy keresztény összeövetelnek, legkevésbé pedig pusztán „eszközök” a fiatalok megnyerése érdekében, hanem emberi létünk magától értetődő életfunkciói – miként a mosakodás vagy a táplálkozás.

MÓDSZERTAN – morzsák

Legyen bármilyen komoly téma, annak elővezetése nem lehetetlen a fiatalabb korosztály számára sem. Fontos azonban az **arányok megtalálása**. Ha telezsúfoljuk a napot ülve figyelős vallásos programokkal, nagy valószínűséggel melléfogunk. Inkább érzük el, hogy strandolás és kirándulás közben is az aznapi témáról beszélgessenek, mint hogy az előadás alatt arról pusmogjanak, mikor lesz már vége. Ehhez leginkább alkalmas az **adott témának** bábáskodó módszerrel, **felfedezettető módon történő elővezetése**. A frontális tanítás ne legyen több a teljes előadás egyharmadánál, és az is szorítkozzon objektív, tárgyi ismeretek közlésére, amelyek iránt az érdeklődést előzőleg már kellőképpen sikerült felkelteni. Ez természetesen tisztességes felkészülést igényel az előadó részéről. **Kerüljük a lózungokat, különösen morális tekintetben**. Amit nem a hallgatók fogalmaznak meg saját maguk számára, abból valószínűleg nem sok minden fog megmaradni. A reggeli és esti áhítatok keretezte napon belül egy előadás és egy hozzá kapcsolódó kiadós csoportbeszélgetés elegendőnek tűnik. A bibliai szövegeket mindenképpen szélesebb összefüggésben tárgyaljuk. Kerüljük az egyoldalú moralizáló olvasat erőltetését. **A tanulmányozáshoz jól bevált módszer a közös bibliaolvasás.**

Az áhítatok interaktív, a finom lelki rezdülésekre érzékeny közösségi happeningek legyenek inkább, mintsem két ismeretlen gyülekezeti ének által keretezett fél-háromnegyed órás exhortatiók. Hábár ha egy prédikáció tartalmas, érdekes és jól szól, akkor azt fiatalok is szívesen hallgatják. Érdeklődésükkel azonban ez esetben sem érdemes visszaélni. A résztvevők bevonása az igeolvasásba, imádságba, éneklésbe, zenélés-

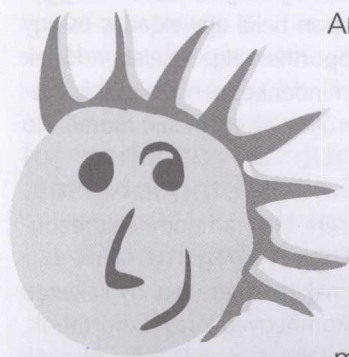
be vagy akár egy dramatizált igehirdetésbe természetes gyakorlatnak számít.

A csoportokban működik egy bizonyos statisztikai elv, amit mindenképpen érdemes kihasználni. Egy osztálynyi méretű csoportban egészen bizonyosan, de már 10-12 fő esetében is többnyire megjelennek azok a különféle karakterek, amelyekre odafigyelve, a bennük rejlő lehetőségeket megragadva hatékonyabban és jobb kedvvel tudjuk végezni a munkát. **Ha az előadók alapvető hozzáállását jellemzi a hallgatóság tagjai iránti őszinte érdeklődés, és valóban késznek mutatkoznak arra, hogy ők is halljanak számukra új dolgokat a fiataloktól, akkor valószínűleg hallgatóik is komolyabban fogják venni a tőlük tanultakat.**

Bartha István

„VELÜNK AZ ÚR TÁBORBA SZÁLL,
SZENTLELKÉT RÁNK BOCSÁTJA”

ANTHONY DE MELLO

A VILÁG LESZ JOBBÁ, MÍG ÖNMAGAM VÁLTOZOM

Sufi Bajazid beszéli önmagáról: „Fiatal koromban forradalmi eszméket vallottam magaménak és Istenhez csak így imádkoztam: Uram adj erőt, hogy megváltoztassam a világot! Közeledve életem deléhez, rádöbentem, hogy rámentek éveim, de egyetlen embert sem sikerült megváltoztatnom. Módosítottam tehát könyörgéseimen: Uram, add meg a kegyelmet, hogy megjavítsam azokat, akik környezetemben élnek, elsősorban családomat, barátaimat – és elégedett leszek. Most, amikor megöregedtem, és meg vannak számolva napjaim, már csak így imádkozom: Uram, tedd lehetővé számomra, hogy megváltoztassam önmagam! Ha ezzel kezdtem volna kéréseimet, nem pazaroltam volna el esztelenül egész életemet.”

Hittantábor, avagy nyaral a lelkész

MI KELL(ene) EGY HITTANTÁBORHOZ?

- ☺ Egy lelkész, aki nemcsak a hittanórák pontos pedagógiai menetét, hanem a táborok levezénylését is pontosan ismeri.
- ☺ Egy lelkész, aki gyerekeket toboroz.
- ☺ Egy lelkész, aki már fél évvel a tábor előtt tudatosan elkezdki kidolgozni a központi témát.
- ☺ Egy lelkész, aki kreatív foglalkozásokat tart a gyerekeknek.
- ☺ Egy lelkész, aki minden aggódó szülőt meg tud nyugtatni a tábor előtt és alatt.
- ☺ Egy lelkész, aki a várva várt tábor egész ideje alatt ott tud lenni (úgy, hogy közben minden gyülekezeti szolgálatát is elvégzi).
- ☺ Egy lelkész, aki tud sátrat állítani, esti mesét mesélni, honvágyat csillapítani és főzni is.
- ☺ Egy lelkész, aki...

A felsorolás kissé eltúlzott, de úgy gondolom, hogy a helyzet mindannyiunknak ismerős. Adott egy multifunkciós lelkész, aki mindenre képes és mindenben nagyon jó (ha nem a legjobb). Egy hittantábor pedig mi neki? Hiszen évek óta csinálja! Ezt gondolták azok is, akik egy évvel ezelőtt úgy indítottak útnak Amerikába, az Amerikai Evangélikus Egyház (ELCA) egyik táborába, hogy leendő lelkészként olyan tapasztalatokat gyűjthettek a táborokról, amelyekre majd elengedhetetlen szükségem lesz.

A tábor szervező és lebonyolító 55 emberből azonban senki sem volt lelkész, és amikor megkérdeztem, hogy ki fogja használni a gyönyörűen berendezett vendégszobákat, azt mondták, hogy a lelkészek itt fognak pihenni.

Mielőtt részletesen megnéznék egy amerikai tábor struktúráját, fontosnak tartom tudatosítani: attól függetlenül, hogy egy országban/közösségben valami jól működik, nem biztos, hogy más körülmények között is beválik. Az azonban fontos, hogy más megoldásokat is láthassunk és épüljünk belőlük. Nem tartok mindent – magyar viszonyainkhoz képest – jónak és elfogadhatónak, azonban úgy gondolom, hogy az embert minden előremozdítja, hiszen ha „csak” azt tudjuk már, hogy mit ne próbáljunk ki, máris megspóroltunk némi időt és energiát. Így nem várom el senkitől, hogy első olvasásra mindenre bólogasson, és hirtelen váltással amerikai mintára kezdjen el tábor szervezni. Abban a környezetben azonban mindez nagyon jól működött. Mielőtt három hónap után hazatértem Magyarországra, azt „madzagolták a szívemre”, hogy soha nem szabad hirtelen megváltoztatni mindent és kihúzni az emberek lába alól a talajt. Azonban a folyamatos

és óvatos változtatásokra, frissítésekre igenis szükség van, de csak átgondoltan és körültekintően – beismerve, ha valami nem vált be. Ezeknek a gondolatoknak a tükrében hívok mindenkit arra, hogy nyerjen bepillantást a Sky Ranch evangélikus hittantábor struktúrájába, ami Colorado államban fekszik, a Sziklás-hegységben, 3600 méter magasságban.

Mint már említettem, a tábor felépítésében az egyik lényeges elem, hogy nem a lelkész az, aki szervezi, irányítja és koordinálja a munkát. Az Amerikai Evangélikus Egyház táborai – a mi magyar táboraink nagy részétől eltérően – nem a gyülekezetek saját egyhetes programjai, hanem az ország minden tájáról érkezők közösségei. Ahol tábor működik, ott minden nyáron egy 20-60 fős csapat (a tábor jellegétől és a gyermekek létszámától függően) dolgozik együtt, akik a tábor minden feladatát ellájták.

Mielőtt azonban a tábor elkezdődik, 2 hetes staff training (munkatársképző) keretében egy előre kidolgozott (kb. 400 oldalas) program alapján mindenki megismeri a tábor szerkezetét, a saját szerepkörének kötelességeit és lehetőségeit, a táborok tematikáját stb. Ezek közül a foglalkozások közül kettőt emelek ki. Az egyik az, hogy irányelveket és megoldási lehetőségeket adnak a bibliatanulmányozáshoz, hiszen azok a fiatalok, akik itt szoktak dolgozni, rendszerint aktív gyülekezeti tagok, de nem teológusok. A két hét alatt nagyon sok gyakorlat foglalkozik ezzel. A másik a közösségépítő és közösségformáló jelleg. Mivel ebben a táborban 55-en dolgoztunk együtt, alkalom volt megismerni egymást, és amikor az első turnus megérkezett, már nemcsak egymás nevét ismertük, hanem tudtuk, hogy kihez mivel kell fordulni, kinek miben lehet segíteni. Így nem akkor kellett egymással megismerkednünk, amikor már a gyerekekkel foglalkoztunk, hanem támaszkodni tudtunk egymásra.

A lelkészek és gyülekezeti munkatársak feladata azonban szintén fontos volt a tábor rendszerében, hiszen a gyermekek honvágyát mi nem tudtuk úgy csillapítani, mint a lelkészek, akiket évek óta ismernek. Így megvolt a biztonságérzetük a kisebbeknek is, ami jelentős könnyebbséget jelentett számunkra. Emellett természetesen a lelkési szolgálatokat is ők látták el a záró istentiszteleten és egyéb alkalmakon – a gyerekek szolgálatával együtt.

A struktúra egyik fontos része még, hogy egyszerre csak egy korosztályt hívnak a táborba. A mi táborunk esetében kilenc hétről volt szó, ahol az általában háromévenként változó korcsoportok 2-3 időpont közül választhatnak. Így el lehetett kerülni, hogy a nagyobbak elnyomják a kisebbeket, vagy hogy mi magunk háttérbe szorítsunk egyes korosztályokat. Ezen belül 8-12 fős kiscsoportokat alakítottunk ki egy-egy vezető körül. Ezek a csoportok egy

kis faházban laktak együtt, de azonos gyülekezetből csak 2-3 fő lehetett egy ilyen kabinban. Hetente általában 90-100 gyermek táborozott nálunk, így rendszerint 8-10 csoportunk volt.

Mindaz, amit leírtam, csak egy kis szelete mindannak, amit megtapasztalhattam, de a terjedelem határt szab a folytatásnak. Az azonban, azt hiszem, jól látszik, hogy lelkészeinknek mind a gyermek- és ifjúsági táborokban, mind pedig a szolgálat minden egyéb részében szükségük van segítő emberekre. Ő lehet az, aki összefogja a munkát, de ha neki kell(ene) minden munkát elvégezni, szinte semmire sem lenne elég ideje és energiája. Így ajánlom sok szeretettel és áldáskívánással mindenkinek, hogy a saját, magyar és gyülekezeti háttéréhez mérten ismerje fel, hogy kinek miben tud segíteni, és hogyan lendítheti előre mind a lelkész, mind pedig a többi gyülekezeti munkatárs munkáját.

Pethő Judit

REMÉNYIK SÁNDOR AKAROM

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

A végtelen falban legyek egy téglá,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.
Legyek a szél, mely hordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban hadd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhét ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.
Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelen
És nem kérdi, hogy nézik-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon
Legyek a vén föld fekete szívéből
Egy mély sóhajtás fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy végig
És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mit tengerbe visznek mély folyók.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

Pályázati lehetőségek ifjúsági szervezetek számára

Valójában nem lehet megkülönböztetni kizárólag ifjúsági szervezetek részére kiírt pályázatokat. Hiszen mindazok a pályázati források, amelyeket fiatalok által vezetett szervezetek, közösségek igénybe tudnak venni, rendelkezésre állnak olyan szervezeteknek is, amelyek a fiatalokért tevékenykednek, de tagságuk nem feltétlenül ebből a korosztályból kerül ki. Tekintsük át röviden a hazai pályázati lehetőségeket.

A hazai pályázatok esetében megkülönböztethetünk államigazgatási pályázatokat, amelyeket a különböző állami (minisztériumok) vagy az állam által létrehozott szervezetek (közalapítványok, alapok) írnak ki, illetve a különféle külképviseletek és magánalapítványok által kiírt pályázatokat. A magánalapítványok által kiírt pályázatok azonban Magyarországon még elenyésző számúak.

Az állami forrásoknál meg kell említeni a minisztériumok által kiírt pályázatokat, amelyeket általában az egyes ágazati szervezetek tudnak megpályázni. Tipikusan ilyen lehetőség például a környezetvédő szervezetek részére a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által kiírt pályázatok. A legtöbb minisztérium szokott megjelentetni pályázatokat, érdemes a honlapjaikat látogatni.

Két fontos forrás létezik, amelyekről szólni kell. Az egyik a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram (GYIA), amely a mindenkor ifjúsági tárca felügyelete alatt áll, a másik pedig a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA), amelyet az esélyegyenlőségi tárca felügyel.

GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI ALAPPROGRAM (GYIA)

A GYIA kifejezetten ifjúsági célú pályázatokat hirdet meg minden naptári év elején, általában február végéig. A GYIA Tanács által meghatározott elvek szerint osztják el a rendelkezésre álló forrásokat a központ és a Regionális Ifjúsági Tanácsok (RIT) között. A kedvezményezettek a magyarországi székhelyű

- társadalmi szervezetek (egyesületek, kivéve pártok),
- alapítványok,
- egyházak,
- egyházak ifjúsági szerveződései (kötelezettségvállaló szervezeteken keresztül).

A GYIA kereteiből a rendelet 2. § (2) bekezdésében hivatkozott 1995. évi LXIV tv. 4. §-ában meghatározott célokat lehet támogatni. A támogatások elosztása a rendelet 2. § (3) bekezdésében foglaltakkal összhangban, döntően pályázati rendszer keretében történik, az országos hatás-

körű pályázatokat a GYIA Tanács (az éves keretösszeg kb. 20%-a), a regionális hatáskörű pályázatokat a Regionális Ifjúsági Tanácsok írják ki (az éves keretösszeg kb. 70%-a). Az alap bevételi forrásaiból a következő célokat lehet támogatni: a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődését segítő programokat, azon belül különösen

- a gyermekek egészséges szabadidő eltöltésével kapcsolatos tevékenységeket;
- a gyermekek iskolán kívüli nevelésével összefüggő tevékenységeket;
- a gyermekek testi és lelki egészségét veszélyeztető jelenségek elleni fellépéssel kapcsolatos kezdeményezéseket;
- a honismereti, a helyismeretet elősegítő, a haza szeretetére nevelő programokat;
- a természeti és épített környezet megóvását, védelmét segítő programokat;
- az ifjúság közösségi kezdeményezéseit, saját szervezeteik és csoportjaik kezdeményezéseit és tevékenységét;
- a demokráciára neveléssel, a demokratikus működés gyakorlásával és az állampolgári neveléssel kapcsolatos programokat és kezdeményezéseket;
- a fiatalok saját problémamegoldó képességének erősítését elősegítő programokat;
- az európai integrációs folyamatban való ifjúsági részvételt, valamint az európai kapcsolatok kiépítését segítő kezdeményezéseket;
- a kábítószer, az alkohol, a dohányzás és más egészségkárosító szerek fogyasztásának veszélyeivel kapcsolatos megelőző, figyelemfelhívó programokat stb.

A GYIA Tanács és a RIT-ek munkájában a történelmi egyházak képviselői is részt vesznek. Hét RIT van, és mind-egyik mögött működik egy-egy Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda (RISZI), amelyek a RIT-ek munkáját hivatottak segíteni, kezelik a pályázatokat, tanácsadást végeznek stb. A hét régió a következő:

- Észak-Magyarország, központja Miskolc
- Észak-Alföld, központja Debrecen
- Dél-Alföld, központja Szeged
- Közép-Magyarország, központja Budapest

- Dél-Dunántúl, központja Pécs
- Közép-Dunántúl, központja Veszprém
- Nyugat-Dunántúl, központja Győr

Ebben a pályázati rendszerben, az országban talán elsőként vezették be az internet alapú pályázást. Az országos szervezetek részére kiírt pályázatoknál csak így lehet beadni, regionálisoknál létezik papír alapú is.

A pályázatokról és az alap működéséről bővebb információ található a www.mobilitas.hu oldalon.

NEMZETI CIVIL ALAPPROGRAM (NCA)

Az NCA az egyik legfrissebb és legnagyobb pályázati alap, amelyet az Országgyűlés 2003 júniusában hozott létre. Az alap pénzügyi forrása függ az előző évben felajánlott adó 1%-ától. Az elmúlt évben az alap közel 7 milliárd forinttal gazdálkodott, ami évtizedek óta a legnagyobb forrás, amit a civil szervezetek igénybe tudnak venni. Az alapprogram elvi irányító testülete az NCA Tanács, amely a források felosztásáról is rendelkezik, tényleges pályázatást nem végez, ezt a kollégiumok teszik. Az NCA pályázatai első körben minden év első felében jelennek meg, és a maradvány összegekre az év második felében írnak ki pályázatokat.

Az alapprogramból kizárólag civil szervezetek részesülhetnek támogatásban, kivéve a pártokat, a munkaadói és munkavállalói érdekképviselői szervezeteket, a biztosító egyesületeket, valamint az egyházakat. Nem részesülhetnek támogatásban a közalapítványok sem. A pályázó szervezet csak akkor tud pályázni, ha a pályázat megjelenését megelőző év január elseje előtt már a bíróság nyilvánításba vette.

Az alap forrásainak legalább 60%-át működési támogatásra kell fordítani, a fennmaradó részből lehet kiírni nem működési célú pályázatokat. Az alap forrásait a következő célokra lehet felhasználni:

- civil szervezetek működési támogatása;
- civil szervezetek közhasznú tevékenységének támogatása;
- civil szervezeteket érintő évfordulók, fesztiválok, hazai és határon túli rendezvények támogatása;
- nemzetközi civil kapcsolatokban a magyarországi civil szervezetek jelenlétének biztosítása, hazai és határon túli rendezvényeken, fesztiválokon történő részvétel támogatása, nemzetközi tagdíjakhoz támogatás biztosítása, európai integrációt elősegítő programok támogatása;
- civil szférával kapcsolatos tudományos kutatások, monitoring tevékenység és nyilvántartási feladatok támogatása;
- civil szférával kapcsolatos szolgáltató, tanácsadó, oktatási, fejlesztő, segítő tevékenység és intézmények támogatása;
- civil szférát bemutató kiadványok, elektronikus és írott szakmai sajtó támogatása;

- civil szervezetek pályázati önrészeinek támogatása;
- adományosztó szervezeteknek szóló juttatás az alapprogram tanácsa, illetve a kollégiumok egységes elvek mentén meghatározott, forrásautomatizmus biztosításáról szóló döntései alapján;
- az alapprogram működésével kapcsolatos költségek fedezete;
- civil érdekképviselői tevékenység támogatása.

Fontos azonban megjegyezni, hogy míg a működési támogatást minden szervezet megpályázhatja, amely megfelel a fenti kritériumoknak, addig a nem működési célú forrásokra csak közhasznú vagy kiemelten közhasznú szervezetek pályázhatnak.

Hasonlóan a GYIA-hoz itt is a regionális beosztás érvényesül, de csak a működési támogatás esetében. Minden szervezet a székhelye szerinti kollégiumhoz tud pályázni működési támogatásra, míg a szakmai pályázatok minden közhasznú vagy kiemelten közhasznú szervezet részére elérhetőek. A kollégiumok a következők:

Működési támogatást pályázató kollégiumok

- NCA nyugat-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA közép-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA dél-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA közép-magyarországi regionális kollégiuma
- NCA észak-magyarországi regionális kollégiuma
- NCA észak-alföldi regionális kollégiuma
- NCA dél-alföldi regionális kollégiuma
- NCA országos hatókörű civil szervezetek támogatásának kollégiuma

Szakmai programokat támogató kollégiumok

- NCA civil szolgáltató, fejlesztő és információs kollégiuma
- NCA civil önszerveződés, szakmai és területi együttműködés kollégiuma
- NCA nemzetközi civil kapcsolatok és európai integráció kollégiuma

Az alapprogram kezelését a Magyar Államkincstár látja el, a regionális kollégiumokat a MÁK kirendeltségei segítik munkájukban.

Az NCA működéséről, pályázati lehetőségeiről bővebb információ a www.nca.hu oldalon található.

Következő számunkban az európai uniós pályázati lehetőségeket mutatjuk be.

Barthel-Rúzsa Zsolt

HASZNOS LINKEK

www.pafi.hu
www.sansz.org
www.nonprofit.hu
www.mobilitas.hu
www.nca.hu

KONFIRMÁCIÓI OKTATÁS Münchenben

TOBIAS BUTZE vagyok, 26 éves. 2002 szeptembere óta a Berg am Laim és Bogenhausen nevű gyülekezetekben dolgozom. Feladatom a gyermek- és ifjúsági munka, az önkéntesek vezetése, kísérése, és részben a konfirmandusok kísérése is.

A konfirmandusoktatás két modelljét szeretném most bemutatni, és levonni belőlük a következtetéseket az ifjúsági munkára vonatkozóan.

Bogenhausenben az oktatás a klasszikus modell szerint zajlik: egy héten egy órát tartanak. Egy évben összesen 40 fiatal jár ide, 20-20 fő van egy csoportban. Ezek a csoportok minden héten összegyűlnek, az oktatás 1,5 órán át tart. Az óra tartalmi elemei az alábbiak: egyház, liturgia, szociális munka, parancsolatok, felvilágosítás a szektákról, istentisztelet, keresztség, úrvacsora, gyónás, imádság, előkészület a konfirmációra. A legtöbb órát a lelkész tartja, de besegítenek az egyházzeneészek, sőt hozzáértő önkéntesek is. Ehhez jön még egy olyan egész napos szombati program, ahol egy szakavatott diakónus tart előadást a szektákról, a misztikáról, az ezoterikáról és a mágjáról. Egyszer egy évben a konfirmandusok elutaznak egy hétvégére, ahol egy másik témát dolgoznak fel. Ezen a kiránduláson a lelkész mellett ott van még az ifjúsági diakónus és egy önkéntes segítő lány is, úgymond egy teológus-pedagógus-ifjúsági triumvirátus. A kirándulás alkalmával a csoport mint egész áll a középpontban. A programban szerepelnek közösségi akciók, játékest, a hétvégét közös záró istentisztelettel fejezzük be.

A konfirmandusoktatás alatt a konfisoknak legalább 20 alkalommal részt kell venniük istentiszteleten. Ezért a csoporttagoknak jelenléti kártyáik vannak, amit a lelkésznek alá kell írnia, ha egy fiatal részt vett az istentiszteleten. De természetesen a máshol ünnepelt istentisztelet is beszámít.

Az ifjúsági munkára tekintve a konfirmációi oktatás kezdetekor szervezünk egy úgynevezett „bemutató istentisztelet”, ahol a konfirmandusok bemutatkoznak a gyülekezetnek. Ehhez kapcsolódóan a szülőket meghívjuk a gyermekeikkel együtt egy kis adventi vendégségre a gyülekezet gyermek- és ifjúsági termeibe. A

szülők így megismerhetik azokat a helyiségeket, ahol a gyermekük az oktatás előtt és után tartózkodni fog, ugyanis a fiatalok az óra után ott maradhatnak az ifjúsági teremben, hogy beszélgessenek, zenét hallgassanak, biliárdozzanak, csocsózzanak.

Egyszer egy évben az ifjúsági csoport tagjai és a konfirmandusok közös hétvégét szerveznek, hogy megismerjék egymást, hogy a konfirmáció után a konfisok könnyebben integrálódjanak az ifjúsági csoportba. Ezenkívül a konfirmandusok egy évben többször is részt vehetnek az ifjúsági istentiszteleten vagy annak szervezésében is. Ebben az évben először szervezünk egy ökumenikus záródokumentot. Nagyon fontossá vált mostanára az ifjúság számára szóló lelki alkalom. Fontos, hogy a fiatalok megtanulják megünnepelni a húsvétot, és megértsék annak értelmét.

Minden évben augusztusban szervezünk egy ifjúsági tábor, amelyen 13 év feletti fiatalok vehetnek részt. Ide el lehet hozni barátot, barátnőt is. A konfirmáció után ez az első igazi lehetőség a beilleszkedésre, mivel a fiatalok két hétig vannak itt együtt, ez idő alatt jól megismerkedhetnek egymással.

A Berg am Laim-i gyülekezetben (Offenbarungskirche) projektekre épülő koncepciót próbálnak ki a konfirmandusoktatás területén. Az önkéntes segítőik szakszerű képzést kapnak ahhoz, hogy kisebb csoportokat tudjanak vezetni. Egy konfirmandusok számára szervezett szombat például az alábbiak szerint zajlik: reggel találkoznak a konfisok, megkapják a fontos tudnivalókat a nappal kapcsolatban, majd játék következik. Majd az önkéntes vezetőkkel (két-két fő) csoportokra bomlanak. Itt előkerül egy beszélgetési téma és az ahhoz tartozó feladat. Ez az óra

A MOSOLY

A mosoly nem kerül semmibe. Gazdaggá teszi azokat, akik kapják, s nem lesznek szegények azok, akik adják. Tartama mindössze néhány pillanat, de szinte egy örökkévalóságon át kell készülni rá. Senki sem olyan gazdag, hogy megveheti, senki sem olyan szegény, hogy ne érdemelje meg. A mosoly pihenteti a fáradtat, felbátorítja a félénket. Nem lehet sem megvásárolni, sem kölcsönadni, sem ellopni, mert az olyan valami, aminek csak akkor van értéke, ha adják. Ha találkozol valakivel, aki nem tud többé mosolyogni, légy nagylelkű: ajándékozd meg mosolyoddal, mert ez senkinek sem olyan fontos, mint éppen annak, aki nem képes mosolyát másnak adni.

methodikailag és didaktikailag jól kidolgozott, és az a célja, hogy a konfirmandusok aktívan részt vegyenek benne. Majd ebédre ismét összegyűlnek a csoportok, akik az étkezés során különböző feladatokat látnak el. Az étkezést közös lelki alkalom követi, amelyet a lelkészvezető vezet a templomban. A nap tehát 9–15 óráig tart.

A következő vasárnap istentiszteletet tartunk, ahova a konfirmandusoknak el kell jönniük – ilyenkor gyakran közreműködnek a liturgiában, különböző feladatokat kapnak. Ezenkívül minden konfirmandusnak teljesítenie kell valamely gyülekezeti gyakorlatot, például árusítani az „Eine Welt” termékeket.

Mint ifjúsági munkás elmondhatom, hogy nem könnyű kapcsolatot teremteni a konfirmációi oktatás e formájában a konfirmandusokkal, ha magam nem veszek benne részt. Én magam szervezek két konfirmandusnapot, ott vagyok a táborban és a gyülekezet kiemelkedő eseményein. De ez a munka nem merül ki abban, hogy jóban vagyok a konfisokkal. Ezért az ifjúsági képviselők a fiatalok számára termeket tettek szabadabbá, ahol a fiatalok minden héten találkozhatnak, csocsózhatnak, zenét hallgathatnak. Szerveztem egy focicsapatot is, amely már két éve fut. A sport jó lehetőség egymás megismerésére, szavak nélkül is. Sőt a konfirmandusok barátait is meg lehet általa szólí-

tani. Főképpen a fiúk számára jelent ez nagy örömet. A foci után még együtt maradunk oldott hangulatban.

Végül elmondhatom, hogy a sokszínű alkalom ellenére sem sikerül mindig megszólítani a fiatalokat. Ennek számos oka van. A város sok konkurens programot kínál a tizenéveseknek. Az iskolarendszer átalakítása során egyre nagyobb nyomás nehezedik rájuk. Előfordul, hogy egy egyesület vagy a hangszertanulás teljesen leköti őket. A szülők kérésére a fiatalok a szabadidejükben gyakran pszichológiai tanácsadásra mennek, pedagógiai segítségnyújtást kérnek. A közösség értékét, a csoportban való szerepvállalás fontosságát ma már egyre nehezebb közvetíteni a fiatalok felé. Ezért sok fiatal számára kínos az egyházi közösséggel való kapcsolat nyilvános felvállalása. Így sok konfirmandus „kikonfirmálkodik”, és soha többé nem jön a templomba. Hasonlóképp a legtöbb szülőnek sincs a konfirmáció után kapcsolata a gyülekezettel. Úgy gondolom, a konfirmációnak csak akkor lesz reális folytatása az ifjúsági munka felé, ha a mostani óvodásaink fognak konfirmálni. Mert akkorra már a szülők is kapcsolódni fognak a gyülekezethez. Ez nagy lehetőség! A fölépített, bizalomteljes kapcsolatokat meg kell megbecsülni, és tovább építeni.

Fordította: Balog Eszter

Nincs élet hit nélkül

GYÖRE BALÁZS nevét mostanában egyre többször lehet hallani az evangélikus média területén. Balázs rádiózik, műsort szerkeszt, médiatábort szervez idén nyáron is, szerkeszti a *Stég* evangélikus ifjúsági lapot, mindezt teológus hallgatóként. Sokrétű tevékenységeinek e rövid leírása csak egy szelíd bevezetés volt. Az alábbiakban őt magát kérdezem jelenlegi feladatairól, motivációjáról.

Balázs, pontosan milyen területeken és hol dolgozol mostanában az említetteken kívül?

Az Evangélikus Rádiómisszió ösztöndíjasa vagyok. A rádióadások szerkesztése és vezetése mellett a velem együtt dolgozó szolgatársakkal is tartom a kapcsolatot. Mellette az új kazettamissziós anyagok rögzítését is én végzem. A felsorolást talán még a gödöllői turisztikai egyesülettel egészíteném ki, az ottani egyházi középiskolában szervezünk kirándulásokat diákoknak és tanároknak egyaránt. A szervezet – amelynek az elnöke vagyok – nemcsak hasznos szabadidős elfoglaltságokat kínál a nebulóknak, hanem a vezetőség segítségével lelkigondozást is végez. Idén például másodikkal szervezzük meg a II. Börzsöny keresztyén iskolások túrelőjáróját, amelyre az ország egész részéről várunk fiatalokat.

A skála igen széles – mégis, melyik területet szereted a legjobban?

A szervezési feladatokat és a csapatmunkát kedvelem leginkább. Az egyesületet is ezért alapítottuk meg még 2003 szeptemberében. A természetjárás során ugyanis megszűnnek a társadalmi és osztálybeli különbségek, a gyermekek sokkal közvetlenebbek lesznek egymással, de velünk, vezetőkkel is. Így sokkal oldottabb és őszintébb beszélgetések alakulhatnak ki közöttünk, amely nagyban segíti a lelkigondozást. Másik kedvencem a budavári ifjúsági óra. Az oda járó fiatalok nagy részével hétközben is találkozunk, nemegyszer közös mozizást vagy palacsintázást szervezünk. De szeretek bejárni hetente a börtön falai közé is, hiszen ott teljesen más közösségben kell hirdetni az örömhírt, nagyon sokat lehet tanulni ezeken a foglalkozásokon!

A rádiózás során ért már valamilyen váratlan élmény a stúdióban?

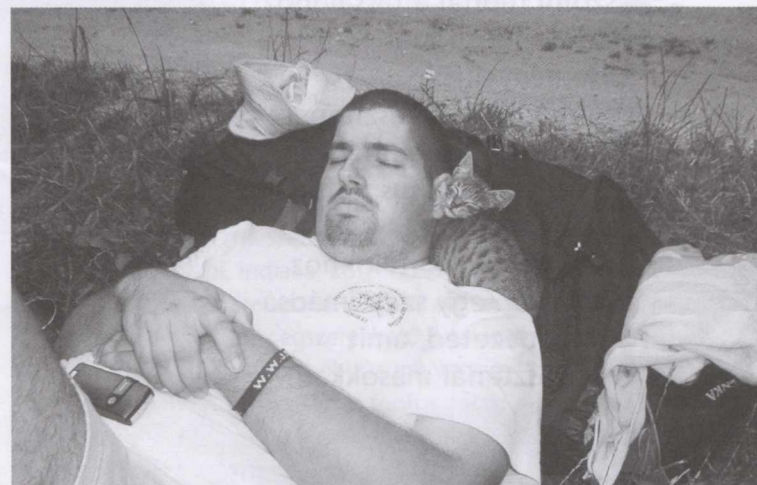
Minden betelefonálás váratlanul ér bennünket. Itt első-

szorban a Rádió C-re gondoltam, hiszen ezt az adást vezetem élőben Csapó Krisztián barátommal hetente. Nem tudjuk, hogy ki hív bennünket, nincsenek megszervezett telefonok. Bizony nagyon oda kell figyelniük, hogy egy-egy kérdésre milyen választ adunk. A váratlan élmény talán december 25-én ért bennünket, amikor megjelentünk a stúdióban vendégeinkkel, de a technikus nem érkezett meg. Így keresztyén adás nélkül maradtak a hallgatók.

Honnan nyered az erőt ezekhez a feladatokhoz? Mi az, ami motivál téged?

„Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért.” Amióta ismerem ezt a bibliai igeverset, azóta ez segít, ez motivál a mindennapokban. A másik pedig egy epigramma, amit még kisgyerekként halottam egy filmben: Nincs élet hit nélkül.

Úgy tudom, a péceli gyülekezetbe jársz. Mi jellemzi a kapcsolatod lelkészeddel, a gyülekezettel, az ifjúsággal?

Valóban területileg a péceli gyülekezethez tartozom, de a szolgálatok a budavári közösséghez kötnek. A másfél év során nagyon jó kapcsolatom alakult ki a lelkészekkel, és a nyári táborok során a gyülekezeti segítőkkel, az ifjúsággal és a gyermekekkel is megismerkedtem. Igazán otthon érzem magam náluk.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve az ifjúsági munka területén?

A Stég ifjúsági magazint továbbra is szeretném szerkeszteni, és a médiatábort idén is megszervezzük. Szívesen részt veszek bármilyen jó kezdeményezésben, de nem szeretek ajánlkozni; ha megkeresnek és van időm, megyek és segítek.

Saját sorsoddal kapcsolatosan mik az álmaid?

Remélem, tíz éven belül sikerül elvégeznem a teológiát. A viccet félretéve, már nem vagyok egyedül, így álmaim részben teljesültek. Istennek hála, hogy hittanár szakos kedvesem elfogad olyannak, amilyen vagyok, így az időbeosztással is megbarátkozott már. De szeretnék a jövőben még több időt együtt tölteni vele. Hogy utána mi lesz, az már egy következő beszélgetés témája...

Váljanak valóra álmaid! Köszönöm a beszélgetést.

Balog Eszter

STÉG

- ☺ ha van kedved az íráshoz
- ☺ ha a gondolataidat szívesen megosztod másokkal
- ☺ ha vicces, neveltető írásaid vannak
- ☺ ha komoly gondolatokkal foglalkozol
- ☺ ha az íráson keresztül szólni tudnál a társaidhoz
- ☺ ha tudósítanál eseményekről
- ☺ ha szívesen készítenél riportot híres emberrel
- ☺ ha evangélikus fiatalként szólni szeretnél az evangélikus fiatalokhoz
- ☺ ha van egy szép imádságod, idézeted, amit megosztanál másokkal...

...akkor GYÖRE BALÁZS, a STÉG szerkesztője minden bizonnyal szívesen megismerkedik veled, és elbeszélget veled arról, hogyan tudnád írásoddal gazdagítani a STÉG nevet viselő evangélikus ifjúsági lapot.

Ha van kedved cikkeket írni, írd Baláznak: gyore.balazs@lutheran.hu vagy hívd telefonon: 06/20-824-3999

VÁRJUK A JELENTKEZÉSEDET!

Az újság megrendelhető az Ifjúsági és Gyermeosztályon. Balog Eszter 06/20-824-2019

Táborozás TAPPANCS módra

Ha nyáron az erdőben túrázol, és egy tisztásra érve váratlanul sátrakra, egy tábori keresztre, zászlórúdra, félkörben elhelyezett padokra és „indiaka”-pályára bukkansz, ne lepődj meg. Felfedeztél egy Tappancs-tábort.

A Tappancs a KIE egyik munkaága. A Tappancsban tevékenykedő munkatársak 10 és 14 év, valamint 14 és 18 év közötti fiatalok táboroztatásával foglalkoznak. A táborokat szervező fiatalok már több éve kapcsolatban állnak a KIE-vel, és többen egy 1994-ben kialakított német kapcsolat révén tanulhatták meg a táboroztatás csínját-bínját. Magyarországon idén ötödik alkalommal lesz majd hangos az erdő a vidám táborlakóktól. Ezen a nyáron a Pilisben és a Mátrában verjük majd fel fehér és fekete színű sátrainkat. Hiszen a Tappancs táborok nem helyhez kötöttek. Mindig máshol rendezzük a táborokat, így a gyerekek is változatos helyszíneken tölthetik a nyarat, és az ország különböző tájegységeivel is ismerkedhetnek.

De nem csak a helyszínek változnak évről évre. Táboraink rendelkeznek bizonyos alapvető „sarokkövekkel”, amelyekre minden épül, amit a gyerekek megszokhatnak, amire alkalmazkodhatnak, ami megmozgatja a fantáziájukat és ami talán a következő évben is visszahozza őket; de ezek hordozzák magukban a változatosságot is.

Elősorban a bibliaórákra gondolok. Ezek az alkalmak fontos szerepet játszanak táboraink életében. Az órákat a vezetők tartják, mondanivalójukat játékos, rávezető formában, a gyermekek korát figyelembe véve fogalmazzák meg. Az egyes bibliaórák különlegessége az, hogy inkább rávezeti a gyereket az üzenetre, hagyja, hogy a fiatalok maguk bukkanjanak rá a mondanivalóra, így teljesen magukévá tegyék az egyes igéket. És hogy meg is maradjon az üzenet, minden óra végén kapnak egy kis cetlit, amin az óra „magja”, egy jellegzetes kép, szó, igehely szerepel, így a saját Bibliájukban akár meg is jelölhetik az aznapi igehelyet.

Ugyanakkor igyekszünk a gyerekeket teljes mértékben lekötni. Ennek egyik módja a tábor alaptémája is. Amikor a táborainkról mesélek másoknak, mindig felfigyelnek, amikor megemlítem, hogy lovagi táborokat rendezünk. Azután megütköznek azon, hogy lá-

nyoknak is. Mert mi külön rendezünk tábort fiúknak és lányoknak. Figyelembe véve a két nem korát, nyugodtan állíthatjuk, hogy ez egyáltalán nem vesz el a táborok értékéből, sőt. Tapasztalatból mondhatom, hogy sokat segít az oldottabb légkör kialakításában, valamint az egyes programok hatékonyabb megvalósításában. Tehát a lányok is lehetnek lovagok, hiszen kiélhető energia szempontjából semmiben sem maradnak el a korukbeli fiúk mögött, és ezt a lovagi délutánokon lelkesen bizonyítják is. Minden gyereknek egyformán nagy élmény, hogy a többiekhez hasonló lovagi egyenruhába bújhat, megfestheti a saját pajzsát, hogy buzdíthatja társait a lovagi sorversenyeken, vagy büszkén állhat a fáklyák fényében az utolsó esti nagy lakoma után az oklevélosztásnál.

A lovagi tábor „keret” önmagában is egyfajta vonzerő, de emellett azzal is ösztönözzük a gyerekeket a visszatérésre, hogy az eltöltött tábori napok száma szerint rangban is előbbre léphetnek. Megszerezhetnek különböző címeket: például apród, fegyverhordó, lovag stb. Természetesen nem egyszer próbát is ki kell állniuk, és a többiek előtt bizonyítani rátermettségüket, ügyességüket.

A lovagi programok mellett változatos időtöltési lehetőségekkel kötjük le a gyerekeket. A vezetőknek is nagy öröm, ha újabb és újabb programokat, játékokat ötlhetnek ki (például babzsákos kidobó, vizes játékok stb.).

A napirendbe természetesen beletartozik a rendszeres sport (kidobó, frizbi, indiaka, kötélhúzás stb.). Ilyenkor a gyerekek csoportosan, sátrak szerint versenyeznek egymással a tábor végén megszerezhető jutalomért (oklevél, torta). De nemcsak a sportból „üzünk versenyt” egy Tappancs-táborban. A rendrakás is fontos része a programnak, hiszen a harmonikus együttlétéhez a kellemes környezet is hozzátartozik. Eközben a gyerekek hozzászok-

nak a rendrakás, rendet tartás gondolatához. Ugyanakkor jó alkalom ez a sátoron belüli közösségépítésre, ismerkedésre, „összekoccanások” elsimítására is. Természetesen a rendrakást is jutalmazzuk, így a táborlakóknak érdemes erőfeszítéseket tenni és kicsinosítani a sátrat.

Visszatérő elem a napirendben az esti tábortűz, a közös éneklések és a folytatásos mese. Ez már a nap lezárása, amikor egy izgalmas történettel próbáljuk fokozni az aznapi élményeket.

Ezek a legfontosabb, alapvető építőelemei a napi programnak. Ugyanakkor elmondhatjuk, hogy mindegyikre egyformán jellemző a változatosság is. A programok közös pontja, hogy mindegyikkel arra törekszünk, hogy lekössük a gyerekek energiáit, fantáziáját, hogy folyamatosan foglalkoztassuk őket, hogy folyamatosan fenntartsuk a jó hangulatot, hogy minél jobban megismerhessük egymást, és közösséget építsünk. Személy szerint fontosnak tartom megemlíteni a vezetők szerepét a táborban. A munkatársak aktív segítők a közösség építésének, hisz nemcsak a programokat, játékokat szervezik, elérhető közösségben vannak a táborozók számára: minden sátorban alszik egy vezető. Ez azt jelenti, hogy a gyerekeket sohasem hagyjuk magukra, a munkatárs mindig a közelben van, ha segísre van szükség.

A táborunk a KIE alapelvei szerint építkezik: próbálunk olyan táborokat szervezni, amelyekben a programok egyszerre szolgálják a testet, a lelket és a szellemet.

Már említettem, hogy a közösség meghatározó a Tappancsok esetében. Az egybetartozásnak több jele is van: például az egyening, amely praktikus viselet és ünneplőruha is egyben. Ha kirándulni megyünk, az ingünkkel is igyekszünk mutatni, hogy egy közösséget alkotunk. A nyakkendő is fontos része a viseletünknek. Nyakkendőt nem lehet vásárolni, mint az inget, azt csak vizsgával lehet megszerezni. Ahhoz, hogy a lányok megszerezhessék a kék színű, a fiúk pedig a fekete színű nyakkendőt, tudniuk kell hitünk alapjait és a KIE hivatását. Az idősebbek nyakkendőgyűrűt vagy csíkokat szerezhetnek a kendőjükre, amihez újabb vizsgák során kell tanúbizonytságot tenniük tudásukról és hitbeli elkötelezettségükről. Ezek természetesen már kicsit komolyabb tudást jelentenek, és a Tappancson belüli hierarchiát is jelképezik.

Szintén közösségépítő egységnek tekinthetők a táborozás egyszerű körülményei is. Minden várakó egyforma sátrakban lakik, szivacsokon és hálósáokban alszik, hideg vízben mosakodik és mezítláb jár. A tábori bankban elhelyezett zsebpénz is praktikus ötlet, hiszen megelőzi, hogy a gyerekek túlköltségesen, elveszítsék a pénzt, vagy öszszehasonlígtassák, kinél mennyi van. Ezek a körülmények jelentős mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerek kizárhassa a külvilágot, és a tábor céljára tudjon koncentrálni: Isten igéjét hallgatni, és hozzá hasonló lányokkal és fiúkkal 10 felhőtlen napot eltölteni.

Korábban már említettem, hogy a gyerekeket több

szempont szerint is szétosztjuk: kor és nem szerint. Érdemes pár szót a korosztályok szerinti táboroztatásról is ejteni. A 10–14, illetve a 14–18 éves korosztály elkülönítése lehetővé teszi azt, hogy széles körben biztosíthassunk táborozási lehetőséget. Ugyanakkor igény is van rá, hiszen a kisebbeknek rendezett táborokban felnövekedő fiatalok nem akarnak elszakadni a Tappancstól. Nekik szervezzük a kótatáborokat. A kóta fekete indiánsátor, amit a táborozók maguk építenek fel. Ha valaki kótatáborba jelentkezik, több kihívással és kalanddal számolhat, hiszen az ilyen táborok programját is a korosztály elvárásaihoz mérten alakítjuk ki. Az elkülönítések ellenére az alapelvek, a táboraink rendjét alkotó elemek közösök, és természetesen a munkatársak törekvése is: hogy olyan táborokat rendezzünk, amelyekben a gyerekek, fiatalok a lehető legjobban érezhetik magukat.

A Tappancs-munkának van még egy fontos jellemzője. Azokat a fiatalokat, akik megfelelő elhivatottságot éreznek magukban, és akiken a munkatársak is látják, hogy alkalmasak, igyekszünk a lehető legteljesebb képzésben részesíteni, hogy később ők maguk is vezetők lehessenek. Ez azt jelenti, hogy a Tappancs-táborokban felnőtt vezetők átadják a már megszerzett tudásukat, tapasztalataikat a megfelelő korú és megfelelő vizsgákat letenni készülő ifjabb munkatársaknak. Lényegében ez is egy formája a kapcsolattartásnak. Hiszen a Tappancs-munka nemcsak azt jelenti, hogy egyszer egy évben megszervezzük egy táborot, hanem azt is, hogy odafigyelünk egymásra év közben is. Ezért szervezzük utótalálkozót ősszel a nyári résztvevőknek, munkatársképző szemináriumot a 14. életévet betöltött fiataloknak, vagy levelezünk a táborozókkal, ha tehetjük. Büszkéek vagyunk a Győrben és Budapesten működő Tappancs csoportokra is, akik egész évben szerveznek foglalkozásokat a helyi Tappancsoknak.

Munkánk ismertetésének végére már csak a jelmondatunkat hagytam:

„Jézus Krisztussal – bátran előre!”

Bökönyi Benedek Csengele

FORDULJUNK A FIATALABBAK FELÉ!

Közeleg a nyár. Ezt nagyon könnyen megtapasztalhatjuk, ha sétálunk egyet az utcán, vagy akár csak kipillantunk az ablakunkon. Én abból is észreveszem, hogy egyre többet gondolok a nyári táborozásokra. Éppen 10 éve voltam először Balatonszárszón ifjúsági héten. Azóta minden nyáron részt veszek valamilyen táborban, sőt akár egy évben több alkalommal is. Eleinte résztvevőként voltam jelen, de az utóbbi időben már inkább szervezőként szerepelek.

A cinkotai evangélikus ifjúság a kilencvenes évek elején alakult. Köszönhetően a település falusias jellegének, a főváros közelségének és nem utolsósorban a Jóisten építő szeretetének, nagyon hamar markáns ifi fejlődött Cinkotán, és híressé vált evangélikus berkekben.

Az ifjúsági csoport – amelyhez a mai napig büszkén tartozom – az állandó bibliaórai alkalmak mellett rendszeresen részt vett országos rendezvényeken: nyári konferenciákon és táborokban, őszi és tavaszi csendeshévtvégén, mindemellett sok-sok gyülekezeti és egyéb programot szervezett (ifjúsági istentiszteletek, kirándulások, farsangok, Ki mit tud?-ok stb.)

Csak hogy néhány év elrepült, a középiszólásokból egyetemisták, majd dolgozó emberek lettek. A lányokból feleségek és édesanyák, a fiúkból férjek és édesapák váltak. Többen messze kerültek a szülőhelyüktől, hogy más környezetben, új kihívásokkal szembesülve álljanak helyt az életben.

Régebben sokszor gondolkodtunk a jövőről, hogy meddig tartható fenn a csapat, a családi légkör, a hetenkénti ifiórák, a rendszeres kirándulások és együtt eltöltött táborok. Amiről akkor még csak sejtéseink voltak, hogy mi lesz majd, ha „felnövünk”, mára már elérkezett. Egyre nehezebben lehetett a társaságot összeverbuválni, és a létszám is megcsappant. Észre kellett vennünk, hogy a pezsgő ifjúsági élet megváltozott.

Am sajnálkozás helyett új feladatok elé néztünk. Mivel ifjúságunkból többen is a pedagógusi hivatást választottuk, ezért természetesnek tűnt, hogy a fiatalabb generáció felé forduljunk. Más gyülekezetekhez hasonlóan nálunk is problémát jelent a gyermekek „kikonzfirmálódása”. Sajnos csak a fiatalok töredéke marad meg a gyülekezetben a konfirmáció után. Úgy gondoltuk, hogy megpróbá-

lunk tenni ez ellen valamit. A történet körülbelül négy éve kezdődött...

Először nyári tábort szerveztünk gyülekezetünk gyermekeinek, hogy ott olyan élményekkel gazdagodhassanak, amelyekkel szorosabban kapcsolódhatnak hozzánk, s ezáltal a gyülekezethez is. Ezek talán egész életre szóló emlékekké válhatnak, így megmarad a kötődés és a jó érzés az egyházzal kapcsolatban is. Itt azokat az élményeket szerettük volna megosztani velük, amelyeket mi is kaptunk hasonló táborozások alkalmával, s amelyek mindmáig az egyik legfontosabb kapcsolópontjaink egymáshoz.

A gyerekek és szüleik visszajelzései alapján olyan jól sikerült az első ilyen alkalom, hogy azonnal a folytatás mellett döntöttünk, amely nem csak a nyári együttlétekre korlátozódik, hanem az év folyamán más gyülekezeti programba is be akartuk vonni fiataljainkat. Havi rendszerességgel gyermekdelutánokat szerveztünk nekik, amelyeken a sportolás és kézművesség mellett a Bibliával és egymással is jobban megismerkedhettek. Együtt elmentünk csendeshévtvégére is. A karácsony közeledtével adventi koszorúkészítésre és közös együttlétre, szeretetvendégségre invitáltuk a gyerekeket, ahol megajándékozhatták egymást.

Meghívtuk őket a hagyományos farsangunkra és „Ki mit tud?” rendezvényünkre, amelyeken ők is bemutathatták tudásukat. Öröm volt látni, hogy a fiatal gyerekcsoport milyen nagy lelkesedéssel veti bele magát a munkába. Csak ötletet kellett adni nekik, és felügyelni próbáikat.

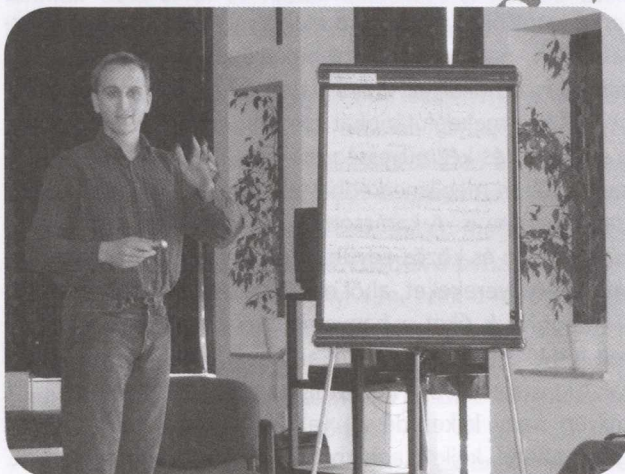
Énekekkel, zeneszámokkal, jelenetekkel készültek, amelyekkel szüleik és több gyülekezet tagjai előtt szívesen szerepeltek.

A következő nyári tábort már nagyon várta mindenki, vezetők és résztvevők egyaránt. Ez a várakozás és a gyerekek lelkesedése a bizonyíték arra, hogy érdemes ezt a munkát folytatnunk. Azóta rendszeresen foglalkozunk fiataljainkkal, akik ezáltal közösséggé formálódhatnak, és a Bibliát jobban ismerő, hívő ifjak válhatnak belőlük.

Igaz, hogy a cinkotai felnőtt ifi helyzete – talán érthető és természetes módon – megváltozott. Más életszakaszban tartunk, és el kell fogadnunk, hogy nem ugyanaz a helyzetünk, mint évekkel ezelőtt. Más területen kell tevékenykednünk a továbbiakban. A fiatalabbak felé kell fordulnunk, és mindazt, amit az Úrtól kaptunk, át kell adnunk nekik, és így ifjúságunknak meglesz az utánpótlása is.

Úgy érzem, ha felnőtt ifjúságunk tagjai ezen az úton haladnak tovább, akkor megtalálják azt a területet, amelyen tevékenyen részt vehetnek a gyülekezeti életben, és nem lesz hiányérzetünk a régi ifjúsági élet megváltozása miatt.

Baczkó Máté

KREATÍVAN egyetemistákkal

A debreceni egyetemista ifi életéről Zsugyel Adél segédlelkész számol be, aki szeptemberben kezdte munkáját Debrecenben.

Két előzetes megjegyzéssel kell kezdenem. A felkérés szerint az ifink második félévéről fogok írni. Azonban nem tudok úgy tenni, mintha az előző félév nem lett volna, hiszen a februártól kezdődő pezsgő és izgalmas időszaknak – még ha ellentmondásosan hangzik is – az első félév bizonytalansága volt a melegágya. Tehát röviden elmesélem az első félév néhány mozzanatát, alaphangulatát is. A második előzetes megjegyzés pedig a nevünkhöz kapcsolódik. Egyetemista ifi vagyunk vagy egyetemi gyülekezet? Álmaim és feladatomban szerintem az egyetemi gyülekezet ifije lennénk, most viszont, nem egész egy évvel a kezdet után, ezt még nem mondhatjuk el magunkról.

EGYETEMI GYÜLEKEZET IFIJE KONTRA EGYETEMISTA IFI

A két név hasonlóan hangzik, mégis lényeges a különbség a kettő között. A Budapesti Egyetemi Gyülekezet után szeretne egyházunk további olyan egyetemi gyülekezeteket létrehozni, amelyek súlypontja egyértelműen az egyetemisták missziója. A cél az, hogy az egyetemen való jelenléten keresztül olyan fiatalok számára is karnyújtásnyi távolságra legyünk és programokat kínáljunk, akik egy hagyományos gyülekezetbe semmi esetre sem tennék be a lábukat. Nem elvárás a vasárnapi ünneplőbe öltözés, nincsenek vizslató tekintetek, az új arcok nemcsak elvileg töltik el örömmel ezeket a közösségeket, hanem itt tényleg tudnak is mit kezdeni azzal, ha megjelenik egy – bármilyen extrém külsejű – fiú vagy lány. Bár néhány dolog ezekből a mi ifinkre is jellemző, de a csoport pillanatnyilag többségben azokból a fiatalokból áll, akik a debreceni evangélikus gyülekezetbe is kötődnek. Ez természetesen nem rossz, még ha nem is tekinthető hatalmas nyitásnak a Debreceni Egyetem többzetes diáksága felé. Sőt hosszú távon egy olyan közösség bázisa lehet,

amelybe idegenek is bejöhetnek, mert van arculata, hangulata, tartalma.

NYITÁNY: AZ ELSŐ FÉLÉV

Szeptemberben érkeztem a gyülekezetbe, és általános gyülekezeti lelkészi feladataim közül egy volt az egyetemista ifi megszervezése. A debrecenieknél, amennyire eddig látom, szívügyük a még ismeretlen területekre való belépés, így teljesen szabad kezet kaptam az egyetemi miszsióiban. Négy konkrét lépést jelentett ez. Egyrészt megpróbáltam belekerülni a Debreceni Egyetemi Lelkészségek ökumenikus körforgásába. Itt ugyanis a református, görög és római egyházaknak hivatalos lelkészségük van, amelyet az egyetem vezetősége hivatalosan is támogat. A lelkészségi programfüzetbe való bekerülésünk és a honlapon való megjelenésünk volt az alap, ebből szerezhettek tudomást jó néhányan arról, hogy egyáltalán van egy evangélikus csapat is, ahova csatlakozni lehet.

Mivel léteznek ökumenikus programok is, részben szabadidősek (félévnyitó buli, táncbázis, sportest), részben pedig spirituálisak (havonként taizéi imaóra), igyekeztem sokszor jelen lenni, ismeretségeket kötni, egyáltalán látszani, hogy ha igény van rá, meg lehessen szólítani. Valószínűleg ennek köszönhető, hogy a második féléves nagy programjaink közül kettőn katolikusok is voltak, a mi mértékünkkel nem is kevesen. Természetesen nem beolvasztani igyekszünk őket, de öröm együtt gondolkodni velük, és egymást kölcsönösen jobban megismerni, például egy látáhatatlan színházas műhely után spontán kialakult körben, amelyben a pápaválasztásról volt szó.

Egy másik próbálkozás a heti kétszeri fogadóóra az egyetem területén. Sajnos ez teljes kudarcnak bizonyult. A lelkészi szoba meglehetősen eldugott helyen található, ezért lényegében egyetlen olyan ember sem kopogtatott be, akivel korábban nem ismertük egymást, viszont ehhez képest túl sok időt vett igénybe az ügyelet. Ezért a második félévben a fogadóórák helyett inkább célzottan megbeszélte találkozókat szervezek az ifisokkal.

És már a téli vizsgaidőszakban elkezdődött, és talán a

legnagyobb áttörést jelentette. Mivel januárban nem tartunk ifit, a hosszú szünet alatt telefonon és kávéházi beszélgetéseken keresztül tartottam a kapcsolatot azokkal, akik már az első félévben jártak az ifire. Azért is fontos volt minden ilyen találkozás, mert keddenként, amikor többen voltunk, megismerhettem a csapat gondolatait, véleményét egyes kérdésekről, de az egyes személyeket, személyes történetüket kevésbé. Amikor pár órát együtt töltötünk, kölcsönösen közelebb kerülünk egymáshoz, és ez érzésem szerint mindnyájunknak nagyobb biztonságérzetet adott a későbbi közös programokon is.

MEGVALÓSULT TERVEINK A MÁSODIK FÉLÉVBEN

Az első félévben gyűltek az ötletek, amelyekkel ki tudnánk egészíteni a heti egy beszélgetős ifit. Szinte az első pillanatban szóba került a filmklub, amelyet Filmterápiának neveztünk el. Havonta egy este találkozunk, hogy megnézzünk egy alkotást, amely vagy gondolatébresztő, vagy neveltető. Az egyik ifis hozza a filmeket, egy alkalomra többet is, és rövid ismertetés után a jelenlévők választanak. Ez annyiból jó, hogy amikor a társaság fáradtan esik be, és nincs kedve mélyenszántó beszélgetésekre, akkor könnyedebbet választunk, de adott esetben művészfilmek is sorra kerülnek.

Egy másik fontos csomópontja az ifi életének a Láthatatlan színház. Kókai Csaba református egyetemi lelkész kollégámmal együtt vezetjük azt a kb. tízfős csoportot, amelynek tagjai néhány nap múlva mutatják be először a teremtésről szóló „előadást”. Ennek a munkaformának legalább három okból nagyon örülök. Egyrészt mert alternatívát kínál azoknak, akik szívesen jönnének a hétfői beszélgetős ifikre, de más elfoglaltság miatt nem tudnak. Másrészt a hétfői beszélgetések a legkritikább esetben folynak bibliai témákról, az LSZ keretében pedig a 104. zsolnárhoz kerültünk több héten keresztül egyre közelebb. Harmadrészt, ha minden terveink szerint megy, akkor ezzel a programtípussal megszólíthatunk olyan fiatalokat is, akik az egyházi élet hagyományos formáitól idegenkednek. Sorolhatnám még az előnyöket: ökumenikus együttműködés, önismereti lépések, csapatézés erősödése a közös alkotás hatására.

Márciusban, közvetlenül a húsvéti szünet előtt rendeztük meg a nagy közös főzést és evést. A péntek esti időpont lehetővé tette, hogy a Budapesten tanuló debreceniek is részt vehessenek. Kötetlen és jó hangulatú este lett, amelyet különösen is izgalmassá tett, hogy régi ifitagok találkoztak egymással és az idén csatlakozottakkal.

Április első hétfőjén táncházat tartott nálunk Varga Gyöngyi. Ez az este kevesebb evangélikus érdeklődőt vonzott, mint számítottam rá, viszont öröm, hogy egy egész katolikus csapat is eljött.

Májusra tervezünk még egy egynapos kirándulást, mégpedig úgy, hogy a pünkösdi vasárnapi istentiszteleten együtt részt veszünk, aztán indulunk a környéken kisvasutas és gyalogos barangolásra.

Szintén májusra tervezzük annak a kiállításnak a megnyitóját, amelyen ifisek által készített festmények, grafikák és fotók kapnak helyet. Ezeket részben a közös – rendszertelen időközönként tartott – rajzkörökön, részben pedig régebben vagy a félév során otthon készítettük. A kiállítás címe „Arcok” lesz, és a gyülekezeti házban lehet megtekinteni.

A gyülekezet két ökumenikus ifjúsági programnak is helyet adott. Februárban az ökumenikus félévnyitó istentisztelet, március végén pedig taizéi ima volt a templomunkban. Bár mindkettőn voltak evangélikus résztvevők, még lehetett volna fokozni a részvételi arányt.

TERVEK, AMELYEK NEM VALÓSULTAK MEG

A félév elején úgy tűnt, hogy egyfajta utánpótlás-nevelésbe kezdhetek. Egy barátnőm ugyanis középiskolai kollégiumban dolgozik, és panaszkodott, hogy milyen kevés idő jut egy-egy fiatallal kötetlenül beszélgetni, pszichológusra pedig nincs pénze az intézménynek. Felajánlottam, hogy szívesen bejárom hetente akár többször is amolyan „Nikodémusok órája” stílusban, tehát akinek van kedve, bármiről kérdezhet, mesélhet – vallási kérdésekről is, de akár egyszerű iskolai vagy életvezetési kérdésekről is. Az igazgatóság azonban végül nem egyezett bele, s mindössze annyit tudtak ígérni, hogy szeptemberben felméri, van-e igény hittanoktatásra. S bár a hittanoktatás és a beszélgetős fogadóóra nem ugyanaz, reménykedem, hogy ősztől ez az ajtó is kitárul, s talán a végzősök később az egyetemi ifihez is csatlakoznak.

A második terv, amely végül nem valósult meg, a *templomi esemény* volt. Ezt a műfajt még évekkel korábban találta ki az ifi. Lényege az, hogy a vasárnap esti istentisztelet időpontjában olyan esti áhítatot állít össze az ifis csapat, amelyben egy témához zenék, bibliai és irodalmi szövegek, imák szerepelnek. Egy korábbi ilyen templomi esemény nagy hírverést is kapott saját készítésű színes plakátokkal. Kifejezetten missziói szándékú program ez, amelyet azok is tudnak követni, akik egyébként nem sokat értenek az egyházi nyelvezethez, és nem ismerik az énekeket. Az első félévben egy csendesnapra készültünk táncos áhítattal, amely olyan jól sikerült, hogy reméltük, áprilisban is létre tudunk hozni egyet. Erre mégsem került sor, nagyrészt azért, mert amúgy is a programok özönében tobzódtunk, és már nem volt energiánk hozzá. Ezenkívül a kreativitás kiélésének helyszíne ebben a félévben a Láthatatlan színház műhely volt.

FRITZ SCHMIDT-KÖNIG
NÖVEKEDÉS

Ahogy nő a gyermek,
zsendül a vetés,
legyen életünk a földön
szüntelen növekedés!

TANULSÁGOK ÉS TERVEK

A legfőbb tanulság az év végéhez közeledve, hogy a jó programok megszervezése még nem elég, legalább ilyen fontos a jó reklám. Nemcsak lenni, hanem látszani is kell, hiszen miért is jönne el bárki egy programra, amelyről nem tud pontosabbat. Így például tervezzük, hogy jövőre nem spontán választás alapján alakul majd a filmklub, hanem előre adott tematika alapján. Mivel a gyülekezet nemrég vásárolt egy kivetítőt, igazán jó minőségben lehet majd filmeket nézni – ami egy városban, ahol mindössze egy mozi és egy-két filmklub van a multiplexen kívül, igen vonzó lehet.

De nemcsak a filmklubokat, hanem minden mást is jóval erőteljesebben lehetett volna reklámozni. Kérdés, hogy ez mennyivel növelte volna a látogatottságot, mindenesetre az biztos, hogy próbálkozás nélkül biztosan nem nő a résztvevők száma.

Kiaknázatlan még az ifisek kreativitásának egy része. Bár remélhetően a kiállításunk anyaga időben összeáll, de amellet sokkal több közös alkotáshoz is lenne kedvünk. Gondoltunk rá, hogy barkácsolásaink eredményeit játékonysági vásáron értékesítjük, és egy közösen meghatározott célra adományozzuk. Gondolom, ennek érdekében szeptembertől időről időre összeülünk kézműveskedni.

Bizonyára sok más tanulságot is le fogunk még vonni, amikor a félév végén beszélgetünk a csoporttal az évről, és születnek még terveink is. Ez a vissza- és előretekintés talán arról adhat képet, hogy mennyi út és mód kínálkozik az egyetemista korosztályal való kapcsolatépítésre. És persze arra is biztathat, hogy ha az egyik út egy adott gyülekezetben nem tűnik járhatónak, akkor talán egy másik az lesz – talán egy olyan, amely a debreceni gyülekezetben fel sem merült volna, mert egyszerűen az ide tartozók nem igénylik vagy nincs rá helyünk, esetleg tehetségünk megszervezni.

The Show Must Go On

„Páratlan” filmajánló

Világunkban igen sok ámitó és csaló található. Van, amelyikről már kezdettől sűt, hogy kókler, van, amelyikről csak hosszabb idő után derül ki. A néző jelen esetben még semmit nem sejt, amikor meglátja a „Miracles and Wonders” (kb. természetfeletti jelenségek és csodák) feliratú buszt, amely a kis konvoj felvezetője. Ez azonban igen hamar eloszlik, amikor a következő percben a rendőrautó ered nyomukba és állítja meg a négy járművet. A főnök (Steve Martin) lezser trikóban előfejön a buszban, és megkérdezi a sofőrt, mi történt. Mire ő: „Priusom van Atlantában, emlékszel, ittas vezetésért.” Így hát a helyzet mentésére gyors szerepcsere következik.

A társaság tagjai fogadást is kötnek, hogy nem fogja megúszni – hiszen legalább 80-nal ment (természetesen mérföld per óra). A jelenet egyúttal be is mutatja a csodatévő eszközök arzenálját, a transzmuttert, a számítógépet, a kiváló megfigyelőképesség és a pszichológiai ismeretek mesterfokú felhasználását. A megvesztegethetetlen rendőr elámul, hogy élete legfájóbb pontjára miképp tapint rá ez a megbilincselte ember pár pillanat alatt. Végül zokogva sírja el baját, és a büntetés helyett hálálkodás következik.

Ez után a csalás után már természetesen más véleménnyel vagyunk a busz reklámfeliratáról, és így a Szentlélekről prédikáló, karizmatikus showmanról és csapatáról is. (A film címe magyarul **Páratlan prédikátor**, angolul *Leap of Faith* – a hit ugrása.) A mű kegyetlenül karikírozza ki, illetve leplezi le a karizmatikus prédikátorokat.

A csapat a hétvégét kénytelen eltölteni a következő kisvárosban, Rustwaterben, mivel egyik kamionjuk meghibásodik, és alkatrész csak kedden várható. Így hát előtűnk áll a film helyszíne – a csapat előtt pedig a hétvége, amit jól ki kell használni, hogy elámítsák a lakosságot istentiszteletükkel, a Szentlélek csodáival.

A színtér kiválasztása után következhet a jó dramaturgia számára elengedhetetlen alapkonfliktus. Ezt egyrészt egy pincérnő személyesíti meg, akinek már kezdettől fogva, ahogyan belép a társaság az étterembe, rossz előérzete van. Őt nem lehet olyan olcsó trükkökkel elszedíteni, mint amikkel megatották a rendőrt! Nem csoda hát, hogy amikor e páratlan csaló-prédikátor nekiszegezi: „Hi-

szel a csodákban?”, csak annyit válaszol, hogy a nagymama hitt. Neki nem kell több átejtés, hiába is környékezi meg Jonas Nightingale, a „csalogány”, vagy inkább csaló-gány... Hasonlóan szkeptikus ellenfél a helyi seriff, aki tökéletesen átlát a szitán kezdettől fogva – a rendezvény engedélyét is csak azért adja ki, mert nincs joga akadályozni a szabad vallásgyakorlást.

Szimbolikusan is tekinthetjük a jelenetek sorrendjében kibontakozó eseményeket. Az első tulajdonképpen jött volt a rendőrrrel. A második a hit és hitetlenség összezsapása, pontosabban annak első fázisa. A következő jelenet arról szól, mire is megy ki a játék – megpumpolni e kisváros lakosságát, amely munkanélküliséggel, aszályal, szegénységgel küszködik. És bár a csapat számára természetesen a mammon a lényeg, e rendezői sorrendben mégis csupán harmadik helyre kerül. A film szempontjából ugyanis ez inkább mellékes, mint fontos momentum. Az első esti „szeánsz” mindenesetre tökéletesen sikerült, a profi módon alkalmazott tömegpszichózis és a technika segítségével meghozta gyümölcsét, sikerült elámitani a népet.

A seriff azonban nem tágít. Meglátja a bevételt is, megkéri a csalót, hogy ne zsebelje ki ezt az amúgy is lerongyolódott népet, hanem álljon odébb. Emellett igyekszik megmenteni a show-prédikátor „angyalát” is, mondván, hogy értékesebb annál, mintsem hogy hagyja egy szélhámosnak falazni.

Hamarosan kiderül a pincérnő háttere is. Egy részeg kamionos által okozott autóbalesetben elvesztette a szüleit, az öccse pedig mankóval jár. Műtötték, kezelték akupunktúrával is, de nem használt. Jártak egy prédikátornál is, aki eljátszadozott vele, aztán minden maradt a régiben. Saját kudarcát azzal takarta, hogy a fiú a hibás, mert nem elég erős a hite. Csakhogy a fiú mást sem tesz, mint hisz – ezért semmi szükség egy újabb gátlástalan szélhámosra. Ettől kezdve a szerepek a külső mázhoz képest kicsit felcserélődnek. A prédikátor a hitetlenség, a fiú a hit oldalán áll – legalábbis abban az értelemben, hogy most már ismerve az előzményeket és emiatt a tétet, a csaló tart attól, hogy a fiút „meggyógyítsa”, illetve próbálkozzon vele. A csodatévő, aki esténként a „műsorban” bénákat kelt fel toloszékából, azt tanácsolja a fiúnak, hogy nem Isten okoz-

ta a balesetét, ezért tegyen meg mindent, amit emberileg megtehet, mert odafönt nem fogja senki elintézni helyette. Ellenben a fiú hiszi, hogy **ami történik, annak oka van** – e mondatánál azonban a prédikátor inkább továbbfut.

A második estére is tartogat meglepetést e páratlan prédikátor. A meglepetést azonban sokkal inkább a seriff okozza. Az est legfeldobottabb pillanatában beállít, és valamást tesz – elmondja a prédikátor előéletét, így leleplezi csalását, bűnöző voltát. Egy szempillantás alatt minden összeomlik, és Nightingale félre kell vonuljon. Érthető módon sokan távoznak. Mások azonban azt kiáltják: szent ember, jöjjön vissza! Miképp lehet e csávából kikecmeregni? Hát azzal, hogy bevallja: amit a seriff mondott, mind igaz! Nemhiába páratlan ez a prédikátor, mert a rábizonyított bűnöket arra használja fel, hogy erényt kovácsolva általuk, ebből faragjon egy megtéréstörténetet. Végül hát ebből az összecsapásból is győztesen kerül ki.

Ezután azonban mégis kicsúsznak az események a kezei közül. Reggelre ébredve temérdek fotós és riporter lepi el a templom-sátrat, mert csoda történt, az Úr jelet küldött, a feszület könnyezik! Ezek vonulnak hát a kisvárosba. Este eljön a fiú is a mankójával. Felszól a színpadra: „Tiszteletes úr! Énvelem mi lesz?” Csodálkozhat bárki azon, hogy ekkor a tiszteletes kénytelen bejelenteni, hogy már érzi, hogy kimerülőben van a gyógyító ereje, és inkább hálaadásra, táncra hívja közönségét? Ám a tömeg nem elégszik meg ennyivel, azt kiabálja: „Gyógyítsd meg! Gyógyítsd meg!” Mivel tudjuk, hogy csalóval állunk szemben, egyetértünk a prédikátor „angyalával”: „Azt hiszem, ebből baj lesz...” A film kezdetére való tekintettel úgyis tudjuk a film végét. Természetes hát, hogy a showman bebiztosítja magát, hogy az Úr nem adja meg a gyógyulás kegyelmét, ha csak egy is van a sátorban, aki kételkedik. Könnyű rámutatni a seriffre, mint aki nyilvánvalóan nem hisz. Könnyű mondani, hogy neki is hinnie kell. Csak kudarc következhet most már a nagy hitetőre...

Ezért lesz meglepetés, hogy miután a fiú odamegy a feszülethez, megragadja Krisztus lábait – és a kezdeti bukás után végül mankó nélkül távozik a szobortól! A prédikátor természetesen hitetlenkedve áll, majd döbbenete sokkjából felocsúdvá immár felkiálthat: „Halleluja! Megtörtént a csoda!” Az előadásról azonban feldúltan és ingerülten távozik, félrelökve a kíváncsiskodókat – mert megsérült, olyan nagy volt a tömeg. A nagy csodatevő ugyanis nem hisz a csodákban, így most az advocatus diaboli szerepében a pincérmőt és öccsét vádolja csalással. Bár egy élet csalásrendszere omlott össze ezen az estén, és ezért a showman az éjszaka leple alatt otthagya a társulatát és a sátor köré gyűlt sokaságot, egy kamiont lestoppolva elmegy – az eső pedig megjön –, a shownak mégis mennie kell tovább, hisz a tömeg ezt várja. Legfeljebb a prédikátor nélkül. És angyala nélkül, akit a seriffnek végül sikerül „megmentenie”, és lehorgonyoz nála...

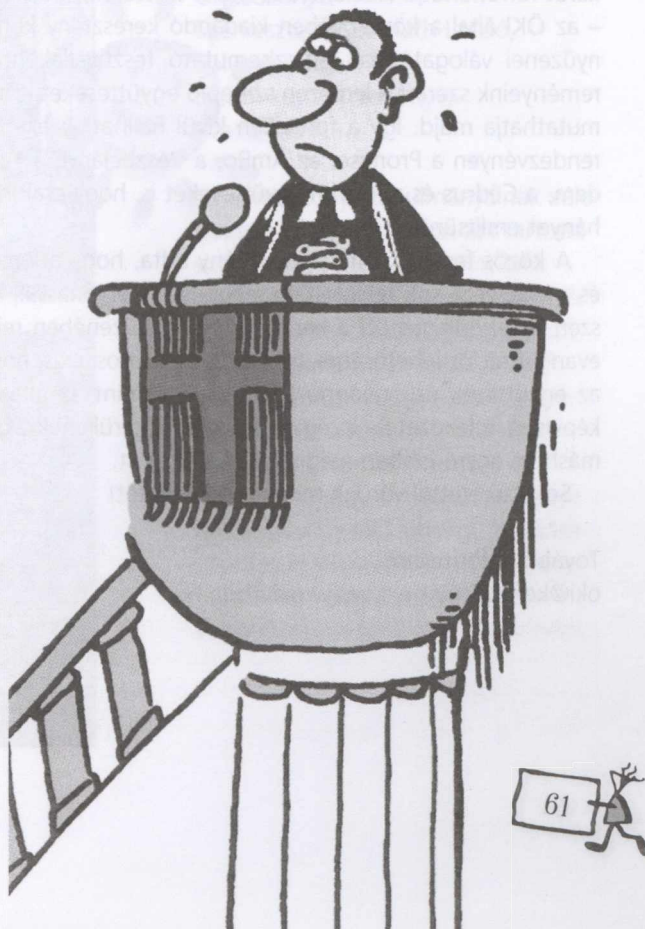
A film kapcsán talán sokakban az vetődik fel, hogy e

„leleplezés” alapján, amit a mozivászonon látunk, valóban a pincérmő fenntartásaival és hitelenségével forduljunk-e a karizmatikusok felé, a csodák felé, és átverésnek, tévelygésnek tekintsük. Némelyeket talán egyenesen oda vezethet e film és gondolatmenet, hogy magát a prédikációt, Jézust, a megváltást is ugyanilyen csalásnak tartásák, és elforduljanak miatta Istentől, a kereszténységtől. Hiszen e prédikátor sok tekintetben éppen úgy beszél, ahogyan egy hívő lelkésztől várja az ember – azzal a különbséggel, hogy itt nagyon jól tudjuk, hogy csak színészkedik, ám egy szavát sem hiszi; minden, de minden, amit csinál és mond, csupán trükk!

Jusson azért eszünkbe, hogy a hiteltelen prédikátorról mit is mondott az apostol: akár színből, akár szívből prédikálja valaki Krisztust (Fil 1,18), nem az ember, hanem Isten adja meg igéjének erejét és hitelét! Így lehetett még a vért kívánó főpap is prófétává, amikor megjövedölte, hogy Jézus váltságként kell meghaljon a kereszten (Jn 11,49–51). **Ne azt nézzük hát, ki szól, hanem azt, mit szól!** (Érdekes módon hasonlót fogalmaz meg maga a prédikátor is, amikor sakközös közben a fiú elmondja, hogy a nővére szerint ő egy csaló: „Lehet, hogy az vagyok, de lehet, hogy nem. Ha egyszer ez a dolgom, akkor teljesen mindegy.”)

Végző tanulságként meg kell állapítanunk, hogy a Szentlélek munkálkodik, de nem biztos, hogy ott, ahol nevét szajkózzák... Nem a mi kezünkben van az Úr ereje, nem tudjuk előidézni csodáját – de akármilyen kiváló csalók legyünk is, megakadályozni sem!

Szakács Tamás

Páralan filmjéről
 Jussan azért eszünkbe, hogy a hiteles prédikátor
 mit is mondott az apostol: akár székbe, akár csónakba
 a székbe ülve is hirdesse az evangéliumot.

**ÖKUMENIKUS
 KÖNNYŰZENEI TALÁLKOZÓ
 2005. JÚNIUS 17., FONÓ**

2004 novemberében a Só zenekar elindította a „SóKlub a Fonóban” elnevezésű ökumenikus keresztény könnyűzenei klubot, amely havonta egyszer jelentkezik. A házigazda Só zenekar mellett minden alkalommal fellép egy-egy vendég együttes.

2005. június 17-én az Ökumenikus Ifjúsági Iroda a Só zenekarral közösen keresztény könnyűzenei klubfesztivált szervez, amely egyfelől a SóKlub eddigi összes vendégzenekarát felvonultatja (Szela, NOS, Gável testvérek), másfelől – az ÖKI által a közeljövőben kiadandó keresztény könnyűzenei válogatás cd lemezbemutató fesztiváljaként – reményeink szerint a lemezen szereplő együtteseket is bemutathatja majd. Így a fentiekén kívül hallhatjuk ezen a rendezvényen a Promise, az AmBo, a Vészbejárat, a Tandem, a Cédrus és a Pilgrim együtteseket is, hogy csak néhányat említsünk.

A közös fesztivál ötletét az a tény adta, hogy a lemez és a klub célja sok tekintetben megegyezik egymással, hiszen az elsődleges cél a keresztény könnyűzenében rejlő evangelizációs lehetőségek feltárása, de fontos az is, hogy az együttesek és „rajongótáboraik”, valamint az általuk képviselt felekezetek is egyre közelebb kerüljenek egymáshoz, egyre jobban megismerjék egymást.

Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt!

További információ:
 oki@keresztény.hu ■ www.oki-iroda.hu

... a baleset. Ezt tegyen meg mindenki, ami szükséges
 medveket, mert előfordít nem fogja senki érinteni be-
 lyvár. Ekkor a ju nem fogja a száját, és a száját a
 nek oka van – a mondatról azonban a prédikátor
 inkább lemondott.

A második este a tartogat megosztást a páralan
 prédikátor. A megosztást azonban sokkal inkább a székbe
 okozta. Az est legfeljebb a páralanban kezdődött, és val-
 lomást tesz – sőt mondja a prédikátor előzetét, így leírja
 csúszást, bűnös voltát. Egy szemléltetés azt mutatja
 összemér, és néha igazságot írta kell vonuljon. Ehhez mo-
 don sokan látnak. Mivel azonban azt kiáltják, szent
 embert, jöjjön vissza! Mivel pedig lehet a csúszástól kitöré-
 nit lát székbe, hogy bevalósít, amit a székbe mondott, mind

**Kérjétek
 és adatik nektek**

Országos evangélikus ifjúsági
 és gyermektáborok

2005

Az ifjúsági osztály 2005-ös nyári programjai

**AZ IFJÚSÁGI OSZTÁLY
 2005-ÖS NYÁRI PROGRAMJAI**

Idén nyáron számos ifjúsági tábor közül választhatnak a fiatalok. A táborok leírását tartalmazza ez a kis füzet, amely ingyenesen igényelhető az Ifjúsági és Gyermeosztályon, Huszák Zsolt ifjúsági referenstől. Információt kérni és jelentkezni szintén nála lehet.

■ Tel.: 06/20-824-3870

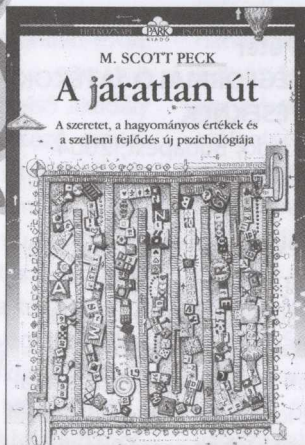

Könyvajánló

Dr. M. Scott Peck A JÁRATLAN ÚT

A szeretet, a hagyományos értékek és a szellemi fejlődés új pszichológiája
Park Könyvkiadó, Budapest, 2004.
Ára: 1800 Ft

Az élet nehéz: a gondokkal szembenézni és azokat megoldani fájdalommal jár. Mégis, épp felismerésük és megoldásuk folyamatában rejlik az élet értelme. Ám emberi gyarlóság, hogy problémáink megoldását halogassuk, vagy ne vegyünk tudomást

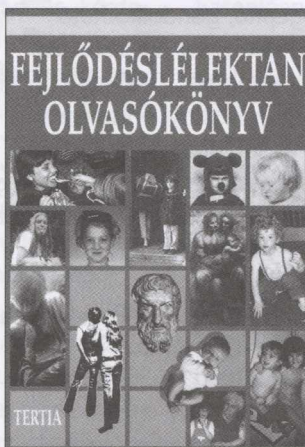
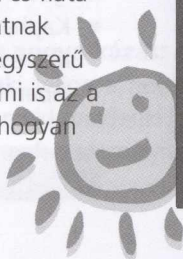
létezésükről. Az amerikai pszichiáter, dr. Peck segít, hogy megértsük a szenvedés szükségszerűségét, megismerjük értékét, és elfogadjuk a problémák megoldásával járó fájdalmat, hogy lelkileg egészségesen élhessünk. A könyvet ifjúsági vezetőknek ajánljuk, akik önfegyelem, szeretet, fejlődés és vallás, kegyelem témakörökben indítanak, vezetnek beszélgetéseket.

■ Az itt bemutatott könyvek kaphatók az Alexandra könyvesboltban: Budapest XI., Bartók Béla út 43–47.

Dr. Miriam Kaufman HOGYAN SEGÍTSÜNK DEPRESZSZIÓS KAMASZ GYERMEKÜNKNEK?

Szülők kézikönyve
Hajja & Fiai Könyvkiadó, Debrecen
Ára: 2500 Ft

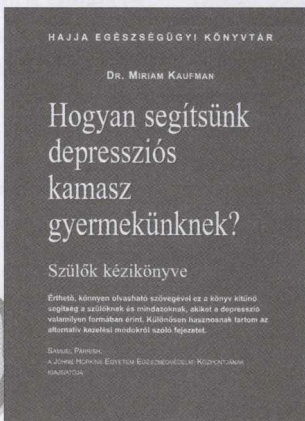
A tinédzserek gyakran maguk is meglepődnek, elbizonytalanodnak a saját érzéseiktől, s előfordul, hogy nehézségeik támadnak, miután nekivágtak az élet rögzös útjainak. Néhányuk el is akad egyszer-egyszer, s elsősorban a szülők dolga az, hogy ilyenkor átsegítsék őket az akadályokon. Ezért a könyv elsősorban a szülőkhöz szól, de a tanárok és fiatalokkal foglalkozók is tanulhatnak belőle. A szerző érthető és egyszerű nyelvezettel magyarázza el, mi is az a tinédzszerkori depresszió, és hogyan lehet túljutni rajta.

FEJLŐDÉSLÉLEKTAN

Olvasókönyv
Szerkesztette: Bernáth László, Solymosi Katalin
(Felsőoktatási tankönyv)
Ára: 2480 Ft

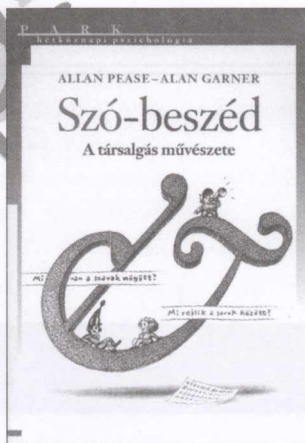
Az olvasókönyv tanulmányainak válogatásakor a szerzőpáros azt tartotta szem előtt, hogy megkönnyítsék bizonyos fejlődéslélektani elméletek és témák megértését az érdeklődő olvasó számára. A kötet korszerű, átfogó elméleti megalapozottságú, ugyanakkor a nem pszichológus képzettségű ember számára is érthető írásokat tartalmaz. A könyv nemcsak a leendő tanárok számára érdekes és olvasmányos tanulmány, hanem mindazok számára, akik érdeklődnek a fejlődéslélektan iránt.

Glen Vecchione JÁTÉKOS FEJTŐRŐK

Szukits Könyvkiadó, Szeged
Ára: 299 Ft

A *Játékos fejtörők* több mint hetven agyafűrt rejtvényvel, logikai játékkal és rajzos feladvánnyal lepi meg az olvasót. Ez a játékokból, rejtvényekből és trükkökből összeállított kiadvány nagy mértékben fejleszti a logikus gondolkodást, szórakoztató agytornára nyújt lehetőséget. Vetélkedők elkészítéséhez kifejezetten jól használható összeállítás.

Allan Pease – Alan Garner SZÓ-BESZÉD

A *társalgás művészete*
Park Könyvkiadó, Budapest
Ára: 1900 Ft

Hogyan használjuk helyesen a nyelvet? Hogyan értjük helyesen partnereink beszédét? Hogyan indítsuk és hogyan tartuk fenn a beszélgetést? Hogyan hallgassunk másokat? Hogyan mondjunk őszinte bókákat, és hogyan alakítsunk ki beszédünk segítségével hiteles képet magunkról?

A nagy sikerű *Testbeszéd* írójának és a nyelvi kommunikáció híres amerikai szakértőjének közösen írt könyve példapárbeszéd során át roppant szórakoztatóan elemzi a nyelvi közlés buktatóit, és megtanít a beszéd hatékony használatára.

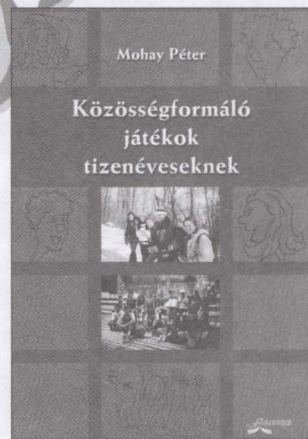
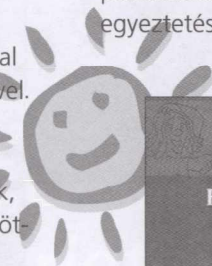
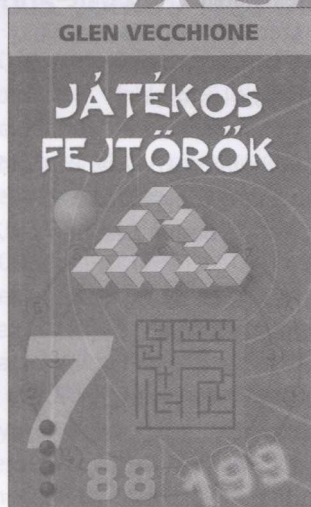
A könyv jól használható a csoportbeszélgetések, megbeszélések, egyeztetések levezetéséhez is.

Mohay Péter KÖZÖSSÉGFORMÁLÓ JÁTÉKOK TIZENÉVESEKNEK

Flaccus Kiadó, Budapest, 2004.
Ára: 790 Ft

Ezt a játékgyűjteményt szeretettel ajánljuk az olyan ifjúsági csoportvezetők figyelmébe, akik változatosabbá, tartalmasabbá szeretnék tenni a rájuk bízottakkal eltöltött időt – játékok segítségével. Az összeállításban szerepelnek közösségépítő, gondolkodtató játékok – némelyek egész rövidiek, mások hosszabbak. Találunk közöttük mintegy tucatnyi önismereti játékot, és sok olyat is, amelyben a játék mindössze keretet ad, hogy egy adott témáról beszélgetés induljon el a közösség tagjai között. Érdemes belőle válogatni!

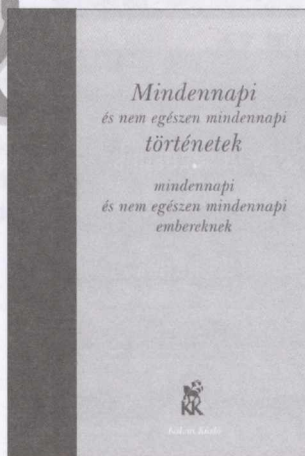
■ Kapható a Filagóra könyvesboltban: Budapest, Üllői út 4–6.

Hézszer Gábor MINDENNAPI ÉS NEM EGÉSZEN MINDENNAPI TÖRTÉNETEK

Kálvin Kiadó, Budapest, 2005.
Ára: 650 Ft

A kötet a *Kötőjeles történetek* folytatása, amely már jól ismert az ifjúsági körökben. Az újabb összeállítás, hasonlóan az előző könyvhöz, rövid, szellemes, csattanós történeteket tartalmaz, amelyeket az ifjúsági vezetők felhasználhatnak áhítatok megtartásához, csoportbeszélgetések

elindításához, felvezetéséhez. „Lehet, hogy sokat beszélünk, lehet, hogy keveset. De a történet meséléséből sohasem elég. Ha elmaradnak a történetek, megromlik életünk látása – nélkülük nem tud már túllátni önmagán és nem tudja átlátni önmagát” – vallja a kötet szerkesztője.

■ Kapható a Huszár Gál könyvesboltban és a Luther Kiadó könyvesboltjában is.

Összeállította: Balog Eszter

Tábori játékok

AKADÁLYVERSENY

Hernyótalpas: Előkészítésként egy útvonalat és az akadályok helyét kell kijelölni, a többi a csapatok dolga. Az első csapat elindul, letelepszik az első akadály helyén, kitalál egy feladatot és vár a következő csapatokra. A második csapat kis ráhagyással indul, megoldja az első csapat által elképzelt feladatot, és továbbmegy a második ponthoz, ahol ők is kitalálnak valamit. És így tovább... Amikor az utolsó csapat is távozott az első akadálytól, ők is felkerekednek, és megoldják a további csapatok által felállított feladatokat. És így végül minden csapat végigmegy az egész pályán, és megoldja a többiek által kiötölt feladatot, és feladja a sajátját a többieknek.

Falukutató: Minden csapat kap egy feladatlapot, amelyre a válaszokat a településen való portyázás, kérdészködés során lehet megtalálni. Adott idő alatt minél több választ kell megfejteniük. A kérdések formája például lehet kis versike, amelyből egy-egy kulcsszó ki van pontozva, és a cél ezek pótlása. És hogy miről szólhat? Helytörténeti vonatkozású feladatok, hirdetőtáblák tartalmi, sporteredmények (futballcsapat helyezése a bajnokságban vagy legutóbbi eredményük), a „falu legjei” (legidősebb/legfiatalabb lakos), egyes boltok kínálata stb.

Erdeti/tematikus: Ebből a kategóriából egy jó élményem a kuruc/labanc ellentétéhez tartozik. A csapatok a kuruc oldalhoz tartoznak, az akadályokról pedig nem lehet előre tudni, melyik oldalon vannak. A feladatok megfogalmazása mind a kerettörténethez alkalmazkodik. Lehet titkosírásfejtés, harctanulás, olyan feladatok, amelyek több állomáson megszerzett infót használnak fel; jó, ha van egy titkos jelszó is, a végén pedig kincskeresés térkép alapján (a kincs lehet egy doboz süti is).

AZ EGÉSZ TÁBOR FOLYAMÁN JÁTSZHATÓ

Titkos testvér, azaz angyalkázás: Az első közös program alkalmával mindenki felírja a nevét egy cetlire, bedobja egy közös kalapba, majd mindenki húz egy cetlit. A tábor során mindennap ennek a személynek kell valami

örömet szerezni. Lehetőleg nem anyagi beruházásokkal, hanem semmibe sem kerülő kedvességekkel, például szépen összeállított, mosolygós szendvics reggelire; virágcsokor a kirándulás során, vagy kiadós, egymásra figyelő beszélgetés este. A legjobb, ha semmilyen korlátozás nincs, mert az ötletek tárháza kimeríthetetlen. Figyelem: ha tábor közben elmegy valaki, vagy új emberek érkeznek, akkor rájuk is figyelni kell!

VETÉLKEDŐK

Sakkjátszma: Két csapat és egy sakktábla szükséges hozzá. A csapatok felváltva kapnak egy-egy kérdést, és csak akkor léphetnek a sakkban, ha helyesen válaszoltak. Az a nyertes, aki megnyeri a játszmát. Ehhez hasonlóan működik egy csocsós változat is. Itt a két csapat csocsózik, és ha valaki gólt rúg, akkor kap egy kérdést, ha tudja a választ, akkor érvényes a gól; ha nem, akkor nem. Az a nyertes, aki több érvényes gólt szerez.

Fele sem igaz: Három csapat, 1 játékvezető és 3 válaszoló szükséges. A játékvezető felteszi a kérdést. A válaszoló csapat választhat egy válaszolót, aki felolvas/elmond valamilyen válaszlehetőséget. A csapatnak el kell döntenie, hogy elfogadja vagy sem a választ. Majd hasonlóan a többi csapat is meghallgat egy-egy választ, és dönt róla. Pontozás: aki elfogadja a jót: 2 pont, elutasítja a jót: -2 pont, rosszat elutasítja: 1 pont, rosszat elfogadja: -1 pont.

Tematikus: Például ha a táborban egy bibliai könyvről van szó, akkor az lehet a vetélkedő alapja is. Előre el kell döntenie, hogy a Biblia használható-e vagy sem. Az összes feladat az adott témához kapcsolódik: a könyv egy-egy szereplőjét kell bemutatni, egy-egy jelenetet kell különböző stílusban előadni, élőképet formálni, egy, a könyvben szereplő kiemelt tárgyat megformálni, kvízkérdésekre válaszolni, idézetet kitalálni betűk tippelésével stb.

Nemek párbaja: Egy lány- és egy fiúcsapat mérkőzik az ősi vita eldöntésére. Tipikusan női és férfifeladatok szerepelnek felváltva: tűbefűzés/gombfelvarrás, nyakkendőkötés, kókuszgolyó-készítés, autómárkák felismerése, ruhacímkek, mosási útmutatók magyarázata, pipa meggyújtása (csak ha kellően idős a társaság)...

MEGMOZGATÓ

Japán foci: Terpeszben egy közös körbe áll mindenki, úgy, hogy a lábfejek összeérnek. Egy labdát passzolgatnak bent a játékosok előrehajolva. Cél: a saját kapu (terpesz) megvédése, illetve valahol máshol a labdát kijuttatni a körből. Akinek a lábai között a labda kiment a körből, az kiesik, szűkül a kör, a végén 2 győztes marad.

Kígyófogó: Kezdetben van egy fogó, a többiek menekülnek. Ha a fogó elkap valakit, akkor megfogják egymás kezét és így próbálnak újabb embereket elkapni. Ha sikerült, akkor tovább nő a kígyó, amelynek nem szabad elszakadnia a kergetőzés alatt.

Partizános: A kidobós egy alapváltozata, két térfél van, azok mögött pedig az ellenfél hadibázisa. Kezdetben a csapatkapitányok kivételével mindenki a saját térfélén van. Ha valakit kidobnak, az megy a bázisra. Ha mindenki elfogyott, akkor kerül a csapatkapitány a térfélre, ha ő is kiesik, akkor az ellenfél győzött. Ha valaki elkapja a labdát, akkor nem esik ki. A térfél és a bázis között lehet, sőt érdemes passzolgatni, összejátszani.

Számos jó játékleírás olvasható a Keresztyén Ifjúsági Egyesület kiadásában megjelent játékgyűjteményben, amely kis kártyákból áll, így praktikusán használható, illetve az internetes Játékház játékszobájában.

<http://www.jatekhaz.skicc.hu/htmlm/jat/2000jatm.htm>

→ Beküldte *Olbrich Anikó*

A JOBB OLDALAMON LÉVŐ SZÉK ÜRES (8–12 éveseknek)

Rakjatok körbe a résztvevők számánál eggyel több széket. Mindig az szólalhat meg, akinek a jobbján lévő szék üres, és hívhat valakit maga mellé. A tábor elején ismerkedős játék lehet, később kiegészíthető indoklással, például: Azért hívom X. Y.-t, mert tegnap délután jót játszottunk. Lehet nehezíteni bibliai nevekkal is.

BIBLIAI NÉVNÉL FELÁLLNI (8–12 éveseknek)

Két lépcsőben érdemes játszani. *Először* a gyerekek javaslatai alapján kerüljenek bibliai nevek egy kartonlapra, s felírásakor röviden be is mutathatók a felsorolt személyek. *Másodszor* rakd körbe a székeket. Ha a papírról hangzik el egy bibliai név, akkor a gyerekek felállnak; amikor modern név következik, ülve maradnak. Aki hibázik, kiesik.

NEKEM VAN (15–20 éveseknek)

Mindenki úgy kezdi a mondatot, hogy nekem van... és tetszés szerint folytatja. Például: hosszú orrom. A következő játékos megismétli – az elhangzás sorrendjében – az addigiakat, és kiegészíti egy újabbal. A

játéknak akkor van vége, ha a játékosok már képtelenek felidézni a mondatokat. A játéknak csak nyertesei vannak, hiszen sok kacagással jár. Befejezőként érdemes lerajzolni azt a teremtményt, amelyet így a résztvevők megalkottak.

PARLAMENTI TÖBBSÉG (15–20 éveseknek)

Rakj négy széket kiemelt helyre (parlament), a többit pedig rendezd körbe. Egy szék üresen marad. Minden játékos neve felkerül egy papírlapra, amit aztán összekeverve ossz szét. Így mindenki új nevet kap, s a játékban nem a személy, hanem a név számít, ami azonban folyamatosan gazdát cserél. Induláskor ültess két fiú- és két lánynevet viselő fiatalot a parlamentbe. Az hívhat maga mellé valakit, akinek jobbján üres szék van, és a játékot nehezíti, hogy a hívó és a hívott fél mindig nevet cserél. A játéknak akkor van vége, ha abszolút többség alakul ki a parlamentben. Négy fiúnév esetén a fiúk, négy lánynev esetén pedig a lányok győznek.

TÉRDRE CSAPKODÓS (15–20 ÉVESEKNEK)

Ideális létszám: 10-12 fő.

A játékosok körben ülnek, és mindenkinek a jobb keze a jobb szomszédja bal térdén, a bal keze pedig a bal szomszédja jobb térdén van. Egy csapásnál az óramutató járásával megegyező irányban halad a kör, két csapásnál megfordul az irány. Aki hibázik, kiesik.

→ Beküldte *Hulej Enikő*

SORVERSENYEKBE HASZNÁLHATÓ

- Kiskanállal vizet áthordani egy lavórból egy pohárba, amíg az megtelik.
- Egy seprű nyelének végéhez kell illeszteni a homlokot, körbefordulni 5x és a célba befutni.
- Gyufásdoboz átadása orron.
- Vizes lufi dobálása sorban, egymás után.
- Kicsomózódás.
- Egy nagy papírlapot letenni a földre, amelyre rááll a csapat. A szél fújja a hajót, óvatosan meg kell lökni a csapatot, akinek akár az egyik lába is beleér a vízbe, kiesett. Közben folyton csökkenteni kell a területet.
- Egy kicsire felfújtt lufit kell mindenki bokájára kötni, a cél taposással kipukkanasztani az ellenfél lufiját.

ELVESZTETTEM ZSEBKENDŐMET

Nem kell hozzá énekelni. Körben állnak a gyerekek, kis terpeszben. Egy játékos megy a körön kívül, valaki mögött elejt a rongyot, aztán futni kezd. A másíknak el kell kapnia. Ha a menekülő beér a helyére, már a másíknak kell eldobnia a rongyot.

ÜZENŐFÜZET

Ez nem annyira játék, inkább kedves dolog. Mindenkinek készül egy füzet írólapokból, általában 2-3 írólap van fektetett formában félbehajtvva és összetűzve. Rajta mindenkinek a neve. Ebben lehet üzenni bárkinek, csak szalonképes módon. A tábor végén a füzetet haza lehet vinni.

KI MIT TUD?

Az utolsó este lehet rendezni, bárki benevezhet bármilyen mutatvánnyal, énekkel, tánccal stb.

MINDENT VAGY SEMMIT

A kérdések pontokat érnek, 100, 200, 300 stb. A csoport választ kérdést, ha jól válaszol, a pont az övé, ha rosszul, a kérdés értékét le kell vonni. Az indulás általában 1000 ponttal történik. Ha a csoport nem tudott válaszolni, másik csoport kaphatja meg a kérdést, amennyiben kéri, természetesen kevesebb pontért, és ha nem jól felelnek, az is levonandó.

MINÁS JÁTÉK

Csoportokban vannak a versenyzők, minden csoport 1000 mináról indul. A kérdések értéke halakban van meghatározva (1 halas, 2 halas stb.). Három hal ér egy kenyert, a cél minél több kenyér összegyűjtése. A játékvezető mindig licitre teszi fel a kérdést. A kérdés értéke például 2 hal, kikiáltási ára 100 mina. Kezdődik a licit, aki a legtöbbet adja érte, azé a kérdés, a pénzt mindenképpen le kell vonni, hiszen megvásárolta a kérdést. Ha jó a válasz, megkapja a halakat, ha nem, nem kap semmit. Fontos, hogy mindig csak a csapatkapitány licitálhat, neki kell hangosan bemondani az összegeket, de a csoporttal meg kell beszélni. Figyelni kell arra is, nehogy elveszítsék az összes pénzüket. Ha elfogy a pénz, el lehet adni a halakat és kenyereket a banknak pénzért. Az nyer, aki a végén a legtöbb kenyeret gyűjti össze.

HIT HARCA TÚRA

Akadályverseny a tábor témája alapján.

SZEREZD MEG A SAPKÁT

A sapkát letesszük valahova, tőle egyenlő távolságra annyi széket helyezünk el, ahány csoport van. A csoport a szék köré telepszik, egy kiválasztott ül a székre, neki kell majd elkapni a sapkát. Amint elhangzik a kérdés, aki tudja a választ, szalad a sapkáért. Amelyik csoport embere elkapta a sapkát, azé a kérdés. Itt is pontot érnek a kérdések, nehézség szerint egyre több pontot. Mindig az a csoport kérhet kérdést, amelyik megválaszolta az előzőt. Rossz válasz esetén itt is le kell vonni. Aki szalad a sapkáért, annak kell válaszolni a kérdésre, tehát a csapatnak el kell neki mondania a választ, mielőtt szalad a sapkáért. Ha nem tudnak válaszolni, a következő leggyorsabb csapaté a kérdés, vagy lehet rögtön tovább menni.

MACSKA ÉS EGÉR

Készíteni kell egy macskaábrát és egy kutyaábrát kartonra, akkorát, hogy elférjen egy gyerek tenyerében. Ezenkívül egy-egy cetlit macska és kutya felirattal, és egér felirattal annyit, hogy mindenkinek jusson cetli. Minden gyerek húz egy cetlit, így megtudja, macska, kutya vagy egér lett. Egy nagy lapra fel kell írni: döglött egerek, ide iratkoznak fel azok, akiket a macska elkapott. A macska első feladata megszerezni az ábrát. Utána kezdődik a vadászat. Akinek felmutatja az ábrát, azt megette. Szabály, hogy egyszerre mindig csak egy egeret szabad elkapni. A kutya dolga elkapni, tetten érni a macskát. Másik alapszabály, hogy döglött egér nem beszél, tehát nem szabad elmondani, ki a macska. Minden este lehet gyanúsítani, legalább három élő egernek egyszerre, ugyanazt a személyt, pontos indoklással. Ha a macska lebukik, új játékot lehet kezdeni. Ha nem, az egerek megdöglenek, fel kell írni a nevüket a listára.

FÓKA-RÉNSZARVAS JÁTÉK

A gyerekeket több sorban egymás mögé állítjuk. Van egy fóka és egy rénszarvas. (Eredetileg macska és egér, de egy finn lány tanította ezt, így lett fóka és rénszarvas.) A rénszarvas kergeti a fókát. Van egy játékvezető. A gyerekek oldalra nyújtva felemelik a karjukat, hogy az ujjak végénél összeérjenek. Így 3-4 sor keletkezik. A fóka csak ezekben a sorokban szaladhat, a kezek alatt át-bújnia nem szabad. A játékvezető dolga segíteni a fókát, így amikor az veszélybe kerül, tapsal fordíthat a menetirányon. Ez azt jelenti, hogy a gyerekek elfordulnak 90 fokra, így megváltozik a futási lehetőség is. Amikor a rénszarvas elkapta a fókát, újra kezdődhet a játék.

EVOLÚCIÓS JÁTÉK

Mindenki tojás kezdetben. Ez azt jelenti, hogy guggolva járkál körbe, ökölbe szorított kezével ütögeti a fejét és mondogatja: tojás, tojás, tojás. Két tojás találkozik, kő-papír-olló játsszanak, amelyik nyer, az feljebb jutott, és csirke lett belőle. Ekkor könyökben behajlított kezét lengeti, mintha csirke lenne, és mondja: csirke, csirke, csirke. Két csirke találkozik, kő-papír-olló játsszanak, aki nyer, abból madár lesz. A karját lengetve megy tovább. Két madár találkozik, kő-papír-olló, aki nyer, abból lesz a szupermen, kiáll oldalra. A lényeg, hogy tojás csak tojással, csirke csak csirkével és madár csak madárral játszhat. Minden kategóriában egy fog megmaradni. A gyerekek szeretik.

→ Beküldte Deák Ágota

HÍDÉPÍTÉS

Az Atlantic Bridge nemzetközi ifjúsági táborában a hídépítés volt a tábor témáit és játékait meghatározó vezérfonal. Csapatokra osztottak minket, így beszélgettünk és játszottunk mindennap. A csapatoknak egy napon élő hidat kellett építeniük. Legalább kettő 10-10 fős csapat összeállt, egymással szemben, és „gólya viszi a fi-

át” tartással összekulcsolták karjukat. Az így képződött híd egyik szélén bemászott valaki a karok közé, és a híd „alkotóelemeinek” közösen el kellett juttatniuk őt a híd túlsó oldalára. Ő abban a helyzetben mozgásképtelen volt, csak a híd embereire számíthatott, akik egymással szemben összekulcsolt karjukat föllendítve, hullámos mozgásfolyamatban adták tovább egymásnak, párról párra a hídon átmászó illetőt. Amikor azután átért a híd túlsó oldalára, beállt az utolsó emberpár egyikének helyére, és most az az ember ment a híd elejéhez, hogy fölmásszon, és a többiek által végigdobálva átjusson a hídon. És így tovább, emberről emberre – súlyra, korra, magasságra való tekintet nélkül – mindenki átjutott a hídon.

A hídépítést folytattuk élő vízen: a közeli folyón marmonkannák, fadeszkák, zsinórok segítségével a 80-100 fős táborlakosság közösen hidat épített. Olyat, ami átért a folyó túloldalára, és át lehetett menni rajta. Ehhez a játékhoz kell pár elmés ember, aki megtervezi a hidat, és pár gyorsagyú szervező, aki leosztja a táborozóknak a részfeladatokat. A játékot viszonylag sekély vízen lehet csak játszani, hátulütője, hogy nagyon sokáig elhúzódhat, mire elkészül a híd: 6-7 óra, addigra a táborozók megunják, megéheznek, és végül csak pár lelkes ember marad a helyszínen, akik nem adják fel, amíg nincs készen a híd, és át nem megy rajta az első ember. Amikor azonban elkészül, akkor mindenki megélheti azt a felemelő érzést, hogy saját kezünkkel, közösen felépítettünk valamit, egy hidat, ami még használható is a folyó felett.

ra területen lehet futni, valamint ha megszabjuk az időt arra, hogy hány másodperc elteltével kell beállnia a menekülőnek valaki mellé.

MIRE JÓ A SÖRALÁTÉT?

Ha be tudunk szerezni sok sörálatétet, vagy készítenünk kartonból nagyobb nagyságú korongokat, jól megmozgathatjuk a társaságot. Játshatjuk kint is, bent is.

A csatateret kettéosztjuk – ragasztócsík, madzag –, a társaságból pedig két csapatot alkotunk. A játékvezető elosztja a korongokat, sörálatéteket, és szétszórja a két csapat térfelén. A játék célja adott idő alatt minél több sörálatétet átjuttatni az ellenfél oldalára. Természetesen az a csapat nyeri a játékot, akinél kevesebb korong/alátét van. Fontos, hogy tilos összegyűjteni és egyszerre átdobni a korongokat. A játékidő lehet 1perc vagy 30 másodperc is.

AKADÁLYVERSENY

Kellékek: rengeteg vatta, Leukoplast, rugalmas pólya

A játékosokat párba állítjuk magasságuknak megfelelően. Egymás mellé állítjuk őket, és egymáshoz kötjük lábukat, kezüket. Mindkettőnek betömjük egymáshoz közelebb lévő fülét, s ugyanígy bekötjük szemüket is. Ha minden résztvevőt bekötöttünk, indulhat a játék. Egy kijelölt pályán kell végigmenniük. Fontos, hogy ne egyszerre induljanak a „betegek”, hanem pár perc különbséggel. 4 ponton kell megállniuk, ahol gyógyulást nyerhetnek. Az a páros nyeri a játékot, aki a leggyorsabban teljesíti a távot és a feladatokat.

1. *megálló:* fontos, hogy valaki útra indítsa őket. Mondjuk el, hogy őket elvarázsolták, és csak akkor nyerhetnek gyógyulást, ha egy nagyon nehéz próbát állnak ki.

2. *megálló:* először a lábukat szabadítjuk fel, ha jól oldják meg a feladatot. Ez lehet bibliai totó megoldása; egy kijelölt vonal mentén együtt végigmenni úgy, hogy nem lépnek le a vonalról – vagy bármilyen hasonló feladat.

3. *megálló:* a kezük gyógyulásáért kell megtenniük valamit. Nagyon nehéz összekötött kézzel bármit is megtenni. Például rakjanak ki egy összevágott képet, rajzot úgy, hogy csak az összekötött kezüket használják.

4. *megálló:* a hallás gyógyulásáért, sűgjünk valamit mindkét játékos „jó” fülébe és ismételjék el azt. Ez lehet bibliai idézet, Jézus egyik tanítása.

5. *megálló:* a látásért mindkét játékosnak külön adjunk feladatot. Fogjuk be azt a szemét, amelyikkel lát, és kérjük meg, mondja el, mit adtunk neki inni, enni. (Például: bor, ostya, pászka, cukor, víz, citromlé).

Ha a játékosok a megállóknál jól teljesítették a feladatot, vegyük le róluk a kötéseket, így „meggyógyulnak”.

CSOMÓZÓS JÁTÉK

Ezt a játékot biztosan sokan ismerik. A társaság körben áll, mindenki becsukja a szemét, háromra elindul előre, és megfogja valaki kezét. Ha mindenkinek

BIZALOMJÁTÉK

Szorosan körbeálltunk, és valamelyikünk a kör közepére állt, akinek bekötöttük a szemét. A középén álló illető el kellett, hogy dőljön valamelyik irányba: hátul, vakon, bízva abban, hogy az ott állók elkapják. Mindig elkapták, és utána szelíden meglökték a kör valamelyik irányába, ahova ő tehetetlenül dőlt, és az ott állók megint elkapták. Így adtuk tovább egymásnak a középén állót: körbe-körbe vagy a szemben levőknek továbbblokve, ameddig az illető teljesen felszabadult, mint a hullámvasúton, amikor az utazó túljut félelmén.

→ Beküldte *Frenyó Anna*

FUSSUNK, FUSSUNK, SZALADJUNK

Minden játékos választ magának egy párt, a párok egymás mellé állnak és egymásba karolnak. Kiválasztunk egy párost, egyikük lesz a fogó (z), a másik pedig, akit a fogónak el kell kapnia, a menekülő (v). A menekülőnek (v) minél gyorsabban menedéket kell találnia a következőképpen: be kell állnia valamelyik párhoz (x és y) harmadiknak úgy, hogy valamelyikükbe belekarol, például: xyv. Akibe belekarolt, az ott marad (y és v) a menekülővel. Ahogy a menekülő belekarol a pár egyik tagjába, az addigi fogó (z) menekülő lesz, és fogó lesz az, aki addig ácsorgott (x).

A játék úgy izgalmasabb, ha megszabjuk, hogy mekko-

mindkét kezét fogja valaki, kinyitjuk a szemünket, és megpróbáljuk a csomót kigubancolni úgy, hogy nem engedjük el egymás kezét. Izgalmasabb a játék, ha nem játékvezető végzi a kicsomózást, hanem mindenki közösen. Ügyesebbek zenére is játszhatják táncikalva.

→ Beküldte *Kendeh-Kirchknopf Anita*

A NAGY KERESŐS JÁTÉK

Személyes játéktörténelem. A nagy keresős játék az ifjúsági konferenciák hőskorából való, egy olyan szakaszból, amikor a konferenciavezetők már az erejük végén jártak, miközben a résztvevőket esténként még mindig nem lehetett takarodóra bírni. Akkor próbáltunk kitalálni egy olyan játékot, amelynek során a vezetők pihenhettek, miközben a résztvevők halálosan elfáradhattak. Ez a nagy keresős játék.

Hogy kell ezt csinálni? A nagy keresős játék csapatjáték. Sok résztvevővel lehet játszani. A csapatok formálásánál figyelni kell arra, hogy a nagyok és a kicsik, az aktívak és a passzívak egyenletesen legyenek elosztva. Ne legyen tízfősnél nagyobb csapat.

A csapatokat egyszerre indíthatjuk, de más és más úton. Ez azt jelenti, hogy a játékban vannak utak. Egy ilyen út tetszőlegesen bővíthető. Most az alapsémát mutatom meg.

Induláskor minden csapat kap egy rébuszos helymeghatározást, például „ahol az ananász található”. Ha nincs a környéken trópus, akkor ez valószínűleg egy zöldségesboltot jelent. Valóban. A zöldséges néninél van a következő helymeghatározás: „Bicikli, de nincs kereke.” Az okos csapattagok rájöhetnek, hogy a parton összeláncolt vízibiciklikhez kell menni. Itt rejtőzik az egyik játékmester. Ha sikerül megtalálni, akkor ő egy feladat elé állítja a csapatot. Ez lehet bibliai vagy ügyességi, attól függ, milyen a csapat képessége vagy irányultsága. Ha a feladatot sikerül megoldani, akkor a csapat kap egy mozaikkockát. Ez a mozaik egy darabja a végső megoldásnak, aminek elérése a játék igazi célja. Ilyen lehet például egy mondat valamilyen bibliai könyvből vagy egy regényből, vagy valami egészen más helyről. Lehet ilyen végső cél egy kép darabkája, esetleg egy tárgy, ami egy kompozíció egyik eleme stb.

A mozaik darabkájaéhoz a következő út első meghatározása is hozzátartozik. Ehhez természetesen tudni kell azt, hogy az adott csapat melyik úton nem járt még. Annyi mozaikból rakjuk ki a végső megoldást, ahány utat tervezünk. Annyi utunk legyen, ahány játékmesterünk van.

Bonyolítva még jobb lehet! A bonyolítások között

megjelenhet az, hogy egy út több állomást is tartalmaz, tehát valahol valami el van rejtve, azután meg kell szólítani valakit, esetleg több azonos ember közül kell kiválasztani az igazi embert.

Az utak mentén lehetnek olyan elrejtett „kincsek”, amelyeknek a megtalálása pontokat jelent, esetleg a következő állomásnál a feladatot könnyíthetik vagy időmérés esetén percek ajándékoz.

A különböző helyek meghatározásánál nagyon érdekes lehet, ha például egy idegen helység helytörténeti adataival gazdagítjuk. Például: „A nagy oroszánvadász ágya alatt.” Ilyenkor a játékosoknak meg kell találniuk a Kittenberger Kálmán emlékmúzeumot, és ott az ágyat, ahol a nagy útleíró és oroszánvadász kisgyerek korában aludt. Persze ez nem kis előkészületet igényel.

Előkészületek pedig szükségesek. Ez az egyedüli probléma ezzel a játékkal. Sok előkészületet igényel. Érdemes visszafelé haladni. El kell rejtenünk a helymegjelölő kártyákat. Ha lehet, láthatóan ugyan, de úgy, hogy a falu népe ne érezze kötelességének, hogy eltakarítsa, vagy ne higgye kincseknek, hogy hazavigye. Beszélünk kell emberekkel, akik elég megbízhatóak ahhoz, hogy közvetítsék a feladatot, elég viccesek, hogy részt vegyenek a játékban, és elég biztos, hogy a játék ideje alatt nem mennek el onnan, ahol a játékszabályok szerint lenniük kell.

Ha menet közben kincseket rejtünk el, akkor még aprólékosabban végig kell járnunk a pályát.

Amire vigyáznunk kell: ne jelöljünk ki túlságosan nagy pályát! Ez persze viszonylagos, hiszen az egyik cél az, hogy – pláne, ha időre megy – a játékosok kifussák a lelkiüket. A különböző objektumoknak azonban megtalálhatónak kell lenniük, hiszen különben elveszítik a kedvüket a versenyzők.

Fontos, hogy a játékosok otthagyják a továbbvezető megjelöléseket, kártyákat. Ezért – ha elég sok játékmesterünk van, akiknek nincs állomásuk – időnként ezeket játék közben is jó ellenőrizni.

Legyünk szellemesek! Egy-egy rébuszos kérdés élezi a fantáziát. Keressünk különlegességeket: egy furcsa épületdíszítést, egy sajátos sírkövet, egy nevetséges cégtáblát. Lehet időre versenyeztetni. Így az nyer, aki a leggyorsabban eléri a végső célt. Ha nem időre megy, akkor már az elején rögzíteni kell, hogy mikor van a játék vége. Ellenkező esetben a nagy keresős játék a versenyzők megtalálására irányulhat a továbbiakban.

Játékosok, jó loholást! Játékmesterek, jó pihenést!

→ Beküldte *Koczor Tamás*

Beszélgessünk a táborban!

GONDOLJUK VÉGIG AZ EMBER ÉLETÚTJÁT!

Gyerek

Kulcsszavak: kiszolgáltatottság, kicsinység, bizalom, felemeltetés

Fő irányok: Jézus példának állítja a kisgyermekeket felnőtt tanítványai elé. De mi bennük a példaértékű? Tiszta-ságuk? Ártatlanságuk? Nem hiszem. Hisz bennük is rengeteg dac és önzés van, bármennyire feledtetni is ezeket az irántuk érzett szeretet. Ami viszont mindennél jobban jellemző rájuk, az éppen a kicsinységükből fakadó kiszolgáltatottságuk. Az, hogy sok mindent nem tudnak még megtenni, és ezt tudják is. Ezért aztán nem a maguk erejére hagyatkoznak. Rábízzák magukat a felnőttekre, hogy azok segítsenek rajtuk, azok emeljék fel őket. Az e téren szerzett tapasztalatok azután egy életre befolyásolhatják a világot, az emberek, az Isten iránti bizalmukat vagy bizalmatlanságukat. Jézus szavait így fogalmaznám másként: ne a magad erejére építs, hanem bízd magad a mennyei Atyára.

Ma bizalmatlanságtól átítatott világban élünk. Ha valaki meghallgatást kér, minden szava mögött azt fürkészem, hol fog visszaélni a bizalmammal, mikor néz baleknek, hogyan használ ki. Talán csalódások sora szolgáltatt erre alapot. Erről is lehetne beszélgetni, ha a gyermekkorra mint a bizalom korszakára tekintünk.

A kisgyermekkor az a korszak, amikor az embert még mindenhová viszik. Azok, akikre rá van bízva. Lényeges, hogy hova viszi magával a szülő gyermekét. Eszembe jut a csákvári apuka, aki a csárdában a söntés mellett – már elég mereven – állva egy zacskó chipset rendel hároméves gyerekének. Nagy a felelősség, hogy hova visszük, hova vezetjük a ránk bízottakat.

Kérdések: Mi a különbség a ráhagyatkozó bizalom és a felelőtlen tétlenség között?

Tanuló

Kulcsszavak: vezetettség, engedelmisség – lázadás, csapat, formálódás

Fő irányok: Diákkorunkban tanítóink arra nevelnek, hogyan viselkedjünk egyes helyzetekben. Eleinte különösebb fenntartások nélkül, engedelmesen fogadjuk a vezetőik iránymutatását. Később egyre élesebb a kritika, sőt eljőhet a szembe fordulás, a lázadás ideje is. Egyre erősebben megszűrjük, kitől fogadunk el normákat, irányadást. A szülők, a tanárok nem tűnnek el teljesen, de mellettük vagy épp velük szemben egyre nagyobb lesz a „csapat”, a barátok, a példaképek, sztárok szerepe is.

Kérdések: Az ember talán észre sem veszi, hogy vezetik, tanítják, formálják. Tudjuk-e irányítani, ellenőrizni eze-

ket a hatásokat? Hol a helye ebben a keresztyénységnek? Mit csinálnak jól vagy rosszul az egyházi iskolákban? Létezhet-e „engedetlenség vallási alapon”?

Harcos

Kulcsszavak: útkeresés, erőpróba, életcélok, életértékek

Fő irányok: A tékozló fiú elszánt lendülete jut eszembe. Ahogy elindul, hogy megálljon végre a saját lábán. Kipróbálja a saját erejét, tehetségét. Megteremtse a maga egzisztenciáját. Aki ebben elállja útját, legyen az vetélytárs, ellenfél vagy akár a tulajdon apja, azt félre kell tolni.

Szeme előtt kitűzött célok lebegnek, amelyeket el kell érni. Csúcsok, amelyeket meg kell hódítani. Gyorsabban, ügyesebben, mint ahogy azt az elődök tették. Ezek az ösztönök mozgatnak generációkat. Akik hol alig tudják kívárni, hogy a már lassabban haladók félreálljanak, hol meg egyenesen lesöprik maguk elöl a cammogókat.

Kérdések: Van valami természetes, életes, szükségszerű ebben. De van valami taszító is. Hol a határ az egészséges és az egészségtelen törekvés között?

Igék: Lk 15,11–32

Kapuzárás előtt

Kulcsszavak: számvetés, megállapodás – vagy menekülés

Fő irányok: Az ember életében a pszichológusok szerint eljön az az idő, amikor végérvényes döntést kell hozzon: marad-e ott, ahová eddigi életútján eljutott, és ahonnan a későbbiekben már nemigen lesz lehetősége elmozdulnia. Marad-e azon a pályán, amellyel a társ mellett? Sokan ilyenkor „bolondulnak meg”, legalábbis a környezetük értékelése szerint. Új életet kezdenek, felrúgva gyakran azt, amit mások irigylésre méltónak tartottak.

Érdekes, hogy a Bibliában is vannak nagy újrakezdők, akik szintén egyfajta biztonságot hagytak hátra (Ábrahám, Mózes, a tanítványok, a vízre kilépő Péter), de amíg az eddigi életet felrúgó kortársakra rosszálló értetlenséggel tekintünk, ezek pozitív példaként jelennek meg.

Kérdések: Mi a különbség a kettő között?

Távozás előtt

Kulcsszavak: félelem, bölcsesség, emlékezés, várakozás

Fő irányok: Amint az ember egyre közelebb kerül a halálhoz, talán egyre inkább hűsbavágó kérdésként éli meg azt. Másként tekint régmúlt dolgokra. Átértékelődnek egykor fontosnak vélt dolgok. Jelenthet valamiféle bölcseséget ez az új perspektíva? Persze ha hiányzik a biztos meggyőződés, a halál inkább félelmet jelent. A szenvedés perspektívájából meg éppen szabadulást.

Igék: Zsolt 62

→ Beküldte Cselovszky Ferenc

Ötletek elcsendesedéshez

Csendséta

A csendséta rövid erdei túra könnyű terepen – természetesen éjszaka. A legfeljebb 1 km-es erdei utat mécsesekkel világítjuk meg a tájékozódás megkönnyítése érdekében. A sétálók egyenként indulnak a mécsesek által kijelölt ösvényen. Közben – bizonyos távolságokra – az ösvény mellől, a bokrok mögött ülő segítők egy-egy rövid igeszakaszt, verset, gondolatot, idézetet mondanak, amin az éjszakai vándorok séta közben elgondolkozhatnak.

A kiválasztott útszakasz nappali bejárása az első fontos feladat. Ezután már csupán az marad, hogy este, mielőtt megérkeznek a sétálók, ki kell világítani a terepet, és a segítőknek el kell foglalniuk helyüket a bokrok tövében. Amennyiben sokan sétálnak, érdemes váltásról is gondoskodni, valamint a mécsesek pótlásáról. A sétálókat kb. 2-5 perces időközönként indítják a segítők, akik felhívják a figyelmet a folyamatos haladásra is, a torlódás elkerülése érdekében. Ez egy személyre szabott vándorút, amelyet egyedül a legjobb végigjárni.

Ötletek csendséta-anyaghoz:

- Weöres Sándor: *A teljesség felé.*
- Szent-Gály Kata: *Imádságtöredékek.* Agapé, Budapest, 1994.
- Márai Sándor: *Füves könyv.* Budapest, Helikon.

Stációjárás

A stációjárás mint nappali zárandokút történhet csoportosan is. A nagypénteki stációjárás katolikus hagyománya érdemes arra, hogy protestánsok is megismerjék, gyakorolják. Ennek a stációjárásnak a nyomán más bibliai, teológiai témákat (például teremtett világ, életút, boldogmondások) is feldolgozhatunk ilyenformán. A kiválasztott útszakasz során bizonyos távolságokra elhelyezünk egy-egy táblát (bibliai igével, verssel, gondolattal) vagy egy-egy alkotást (szobrot, képet, elgondolkoztató tárgyat, szimbólumot), a hozzá tartozó gondolatébresztő mondatokkal. A zárandokút során lehetőség nyílik arra, hogy Istenre figyeljünk, közben csendben elgondolkozzunk utunkról, tetteinkről, egész életünkéről. Ez a lelki program nem igényli segítők, munkatársak állandó részvételét, és kísérő programként az egyéni elcsendesedés eszközéül is szolgálhat.

Meditáció (szemlélődő ima, dia-, kép-, tárgymeditáció)

Bizonyos ágainak mára már nagyobb hagyománya van keresztény rendezvények lelki programjai között (pl. diameditáció), míg másoknak kevésbé vagy egyáltalán nem.

A meditáció alapjelentése: elmélkedés, amely magában foglalja az összpontosítást és a tudatosítást is. Aki medítál,

az a középpontban van: Istenre figyel, rá nyitott. Azonban különbség van a keleti és nyugati meditációértelmezés között. A keresztény meditáció a Szentháromság Isten felé forduló emberi lélek nyitottsága. Azé az emberé, aki átéli, hogy Isten szeretete Jézusban már feléje fordult.

A meditáció és az imádság között hangsúlybeli különbség van: a meditáció a Jelenlét szavak nélküli imája. Út és lehetőség az Istennel való találkozásra. Az ember elmélyülhet egy szentírásbeli üzenetében éppen úgy, mint a csend gondolatok nélküli mély valóságában. A szemlélődő imádság (amely a lelkigyakorlatoknak is alapeleme) lényegében ez utóbbi meditációt jelenti (lásd például Jálcs Ferenc *Szemlélődő lelkigyakorlat* című könyvét).

A diameditáció, képmeditáció ismert alkotórésze a lelki programoknak. Az ember számára – bár tudjuk: a hit halálából van – fontos a vizuális üzenet is. Egy kép, fotó önmagában vagy bizonyos szöveggel együtt üzenetet hordoz, prédikál, elvezeti a Lélek által lelkünket a középpontba. Ez a szemlélődés, meglátás és belátás akár a tárgymeditáció (fa, mécses, virág, kő stb.) révén is megtörténhet. Fontos a kép – zene – szó összehangolása. (A megfelelő technikai eszközök biztosítása is ide tartozik.) Ne adjon túl sok impulzust, maradjon idő és lehetőség a személyes gondolkodásra, elmélkedésre, ugyanakkor ne legyen „szájbarágós”, de túl elvont sem a meditáció.

A meditáció történhet csoportban vagy egyéni elcsendesedés során. Lehet vezetett, de lehet önálló elmélkedés is. Minden esetben szükséges azonban az előkészítés – ez gyakran felkészítést is jelent –, hogy az alkalom rendjét, az áhitatot ne zavarja meg semmi gátló tényező.

Néhány példa a természetben, kirándulás közben véghezvitelre alkalmas meditációra:

Gyökér. Erdei séta közben megállunk vagy letelepedünk egy olyan fánál, amely gyökereit erősen egy sziklába mélyesztí, vagy jól láthatóan szétterülnek gyökerei a törzse körül. Csendben nézzük egy ideig, ahogy a fa a talajba kapaszkodik erős gyökereivel.

Fontos a gyökér:

- viharban, itéletidőben szilárdan tart;
- táplálékot szállít a rügyeknek, leveleknek, virágoknak, terméseknek;
- nagy hőségben frissen tartja a leveleket, terméseket.

Hol vannak az én gyökereim? Mi az, ami megtart, ami táplál? Hova tartozom, hol az otthonom, a helyem? Éreztem-e már, hogy életem viharában valami vagy valaki erősen tart? Segít-e a gyökerem – az, hogy figyelek a gyökereimre – gyümölcsöt teremni?

Igehelyek: Jer 17,7–8; Mt 7,16–20 (Jn 15)

Hegycsúcs. Különleges élmény széttekinteni egy hegy-csúcsról, magasan a „világ fölött” állni, érezni a jóleső fá-

radtságot, a simogató szelet. A hegycsúc a megérkezés, az ünnep. Fölfelé már tovább nem vezet út, ott vagyunk a csúcson. De a hétköznapok valósága legtöbbször a völgyekhez, a hegy lábához köt minket. Különleges pillanatok a csúcsmények.

A Biblia a hegyeket az Istennel való találkozással kapcsolja össze. Például Mórija: Ábrahám és Izsák; Hóreb/Sínai: Mózes és Illés; a megkísértés, megdicsőülés hegye, a Golgota és a mennybemenetel hegye: Jézus.

Vannak-e hegycsúcsok az életemben, amelyekre szívesen emlékszem vissza? Vannak-e különleges élményeim: sikerek, győzelmek, életemet formáló találkozások? Találkoztam-e a „messze többel”, az „egészen mással”, Istennel? Hogyan őrzöm a szívemben ennek emlékét? Láttam-e őt a hegyen? Tudok-e erőt meríteni ezekből a pillanatokból, csúcsményekből, amikor lenn járok a völgyben?

Igehelyek: Zsolt 36,6–7; Ézs 54,10; Hab 3,8–9; Mt 5,1–12; Lk 9,28–30

Reményik Sándor: *Életednek van egy titkos csúcsa*

Napraforgó. A nyár virága. Örömet sugároz. Szívesen sétálok napraforgótáblák mellett, és figyelem, amint egy irányba néz ezernyi virág: a fény felé. Kicsiny magból hatalmas virág lesz: némelyik még nálam is magasabb... Aztán ősszel, amikor megérleli termését, alázatosan lehajtja nehéz fejét, megadja magát sorsának. Télen néhány napraforgótányért kiteszek az ablakpárkányomra. Különleges csemege fázó rigóknak, cinkéknek. Szorosan ülnek egymás mellett a magok, szép sorban. Ha egyet-egyet kivesszek belőle, vagy kicsipegetik a madarak, a többi mag még ott marad, egymást tartják.

Honnan, kitől kapom az életemet, a növekedésemhez szükséges „fény-erőt”? Rátekintek-e életem napjára? Terem-e az életem? Oda tudom-e adni alázattal, örömmel mindazt, ami bennem megtermett, tudok-e örömet okozni azzal, hogy vagyok?

„Fordítsd arcodat a nap felé, akkor hátad mögé hullnak az árnyak.” (Közmondás.)

Igehelyek: Jn 8,12; Mt 5,14a.16

→ Beküldte Varga Gyöngyi

AZ EMBER ÉLETÚTJA

Vázlat láthatatlan színházhoz

1. állomás: születés (1 segítő)

A segítő ölébe ülteti a résztvevőt, betakarja takaróval, és átöleli.

Ige: „Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmes és csodálatos vagy; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna. Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.” (Zsolt 139,13–16)

2. állomás: iskoláskor (1 segítő)

Séta közben táská kerül a résztvevő hátára, majd az ének után a segítő leveszi a táskát, asztalhoz ülteti, tollat ad a kezébe, és segít leírni a nevét egy papírra.

Ének: „De nehéz az iskolatáska, ilyen szép napos délelőtt. Peti áll a válasza várva, hátha lesz, ki megszánja őt.”

3. állomás: ifjúkori bulik (2-3 segítő)

Hangos zene hallatszik, a résztvevő a táncolók forgatagába, lökdösődésbe érkezik meg, ahol cigarettafüst és alkohol illatát érzi.

Ige: „Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogyan jónak látod! De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged! Távolítsd el szívedből a bosszúságot, és tartsd távol magadtól a rosszat, mert az ifjúkor és a fiatalság mulandó!” (Préd 11,9–10)

4. állomás: házasság (1 segítő)

Gyűrű kerül a résztvevő ujjára.

Ige: „Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van. Mert ha elesnek, az egyik ember föl emeli a társát. De jaj az egyedülállónak, mert ha elesik, nem emeli föl senki.” (Préd 4,9–10)

5. állomás: munka (1 segítő)

Pénzcörgés hangja hallatszik.

Ige: „Jobb az igaz úton szerzett kevés, mint a törvénytelenül szerzett nagy jövedelem.” (Péld 16,8)

6. állomás: időskor (1 segítő)

A résztvevőt hintaszékbe ültetik, miután pulóvert terítenek a vállára.

Ige: „Bizony, bizony, mondom néked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.” (Jn 21,18)

7. állomás: temetés (4-5 segítő)

Ige: „Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan gyorsan eltűnik, mintha repülnék.” (Zsolt 90,10)

A résztvevőt pokrócba takarva felemelik, majd az ének után leteszik a földre.

Ének: „Hadd menjek, Istenem, mindig feléd, fájdalmak útjain mindig feléd. Ó, sok keresztje van, de ez az én utam, mert hozzád visz, Uram, mindig feléd.” (EÉ 521)

8. állomás: feltámadás (1 segítő)

Rövid csend. A segítő széthajtja a takarót, felállítja a résztvevőt, majd az ige után leveszi szeméről a kendőt.

Ige: Jézus mondja: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él.” (Jn 11,25)

→ Beküldte Hulej Enikő

REGGELI liturgia

A nyugati felföldön és a skót szigeteken az ősi kelta tradíció szerinti imádság már éppen eltűnőben volt, amikor *Alexander Carmichael* összegyűjtötte az imádságokat, énekeket és mondásokat a vidéki emberektől, és kiadta *Carmina Gadelica* címmel a 19. század végén. Ez a liturgia ebből a gyűjtemény-

ből használ részleteket. Különlegességük, hogy ezek az imádságok nem lelkészektől vagy papoktól származnak. Évszázadokon keresztül családokon belül használták és hagyományozták tovább őket, akikhez gyakran papok sem jutottak el, és mégis mélyen hittek és áhítattal imádkoztak.

KEZDŐ FELELGETÉS *(állva)*

- VEZETŐ Köszönjük, Istenünk,
hogy felkelhettünk ma!
- MINDENKI Köszönjük az élet ébredését!
- V Legyen meg Isten akaratja
köztünk, és mindenekben.
- M Isten keze legyen
köztünk és minden érintésben.
- V Krisztus fájdalma
legyen közöttünk és minden fájdalomban.
- M Krisztus szeretete legyen
köztünk és minden szeretetben.
- V Ó, Isten, aki kihoztál minket
az új nap ragyogó világosságára,
- M áraszd ránk az örökkévalóság
vezérlő világosságát.

IMÁDSÁG

- V Élet Istene, ne sötétítsd el fényedet felénk!
- FIÚK Élet Istene, ne szabj határt örömödnök bennünk!
- LÁNYOK Élet Istene, ne zárd be ajtódat előttünk!
- V Élet Istene, ne vond meg tőlünk irgalmadat!
- M Urunk, ne vond meg tőlünk irgalmadat!
- V Imádkozzunk! *(ülve vagy térdelve)*
Élet Istene,
az örökkévalóság nem tud fogva tartani téged,
és jelentéktelen szavaink sem tudják megragadni
kedvességed hatalmát.
És mégis, kicsi szívünkben
és a csendben
közel tudsz jönni hozzánk, és megújítasz bennünket.
(Csend)
- V Élet Istene,
bocsásd meg
M óvatlan gondolatainkat,
figyelmetlen tetteinket,
üres beszédünket,
és szavainkat, amelyekkel megsebezteünk.
(Csend)
- V Élet Istene,

bocsásd meg
hűtlen vágyainkat,
gyűlölködő tetteinket,
könnyelműségünket
és mindazt, amit végezetlenül hagyunk.

Ó, szerető Krisztus,
akit felfeszítettek a fára,
de aki hajnalban feltámadt,
oszlasd el a bűnt lelkünkben,
ahogy a kődöt feloszlatod a hegyekből.
Légy te a kezdete minden tettünknek,
adj ismeretet, amikor szólunk,
váltás meg bennünket.

M Beléd helyezzük reményünket,
hatalmas reményünket, élő reményünket,
a mai napon, és mindörökké.
Ámen.

V Halljuk az Igét, amelyet Isten szólt.

M Szólj, Urunk, szavainkhoz,
szólj, urunk, figyelmünkhöz,
szólj, Urunk, lelkünk
legmélyebb értelméhez.

(Rövid szünet után az Írás egy részletét lassan felolvassák.)

HITVALLÁS *(állva)*

- V Hisszük, Istenek Istene,
hogy te vagy az élet örök alkotója.
Hisszük, Istenek Istene,
hogy te vagy a szeretet örök alkotója.
- M Hisszük,
Mindenek Ura és Istene,
hogy te teremtetted a magasságos mennyet felettünk
és te teremtetted az óceánt alattunk.
- V Hisszük, Mindenek Ura és Istene,
hogy te teremtetted lelkünket,
és megszabtad idejét.

Hisszük, hogy te teremtetted testünket
porból és hamuból,
te adtad testünkbe a lehetőséget
és lelki javainkat.

- M Isten, áldd meg testünket,
Isten, áldd meg lelkünket,
Isten, áldd meg életünket,
Isten, áldd meg hitünket.

(Mindnyájan leülnek vagy letérdelnek)

IMÁDSÁG

V Imádkozzunk!

Imádkozzunk azokért, akik ma születnek,
és áldjuk meg őket Jézus nevében.
(Csend)

Isten öröme sugározzon arcotokról,
és örüljön mindenki, aki titeket lát,
Isten pajzsa vegye körül fejeteke,
és angyalai őrizzenek mindörökké.

- M Minden évszak legyen áldott számotokra,
és Mária fia adjon nektek békét.

V Imádkozzunk azokért, akiknek ma dolgozniuk kell,
és áldjuk meg őket Jézus nevében.

(Csend)

Isten áldja meg a földet lábatok alatt,
az ösvényt, amelyen jártok,
kezetek és szellemetek munkáját,
és mindazt, amire vágyakoztok.

- M És ha a nap véget ér, Isten áldja meg pihenésedet.

V Imádkozzunk azokért, akiknek ma útra kell kelniük,
és áldjuk meg őket Jézus nevében.

(Csend)

Krisztus őrködjön körülöttem,
Isten védelmezzen titeket,
A menny Királyának irgalma
tartson hatalmában, védjen meg minden
veszélytől és veszteségtől.

- M A kegyelmes Isten irgalma
áldjon meg titeket tetőtől talpig,

A menny Királyának irgalma
palástként takarja be testeteket.

- V Imádkozzunk azokért, akik a halállal
néznek ma szembe,
és áldjuk meg őket Jézus nevében.
(Csend)

Adja meg Isten neked
mindazt, amire szüksége van
testednek és lelkednek,
amikor szembenézel a végső utazással.

- M Vegye Jézus kezébe a lelkedet,
és a megítélés ideje után
vigyen téged a béke lakhelyére,
és tegye azt otthonoddá mindörökké.

V És végül imádkozzunk önmagunkért,
akik a menny háza népe vagyunk.

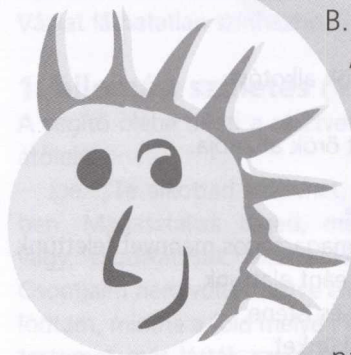
- M Engedd, nagyságos Isten,
hogy úgy járjuk ezt a napot,
mint a szentek a mennyben.
Hogy úgy őrizzük ezt a napot,
mint a menny emberei.
És szeressük ezt a napot,
amelyet te készítettél el nekünk.

(Állva: Béke/áldás)

- V Isten békéje, Isten népének békéje,
a szelíd és szerető Mária békéje,
és Krisztusé, az emberszívek Királyáé,
Isten békéje...

- M legyen mindenem, amit szemünk befogad,
mindenem, amit fülünk befogad,
testünkön, amely a földből származik,
lelkünkön, amely a mennyből származik,
örökkön örökké.
Ámen.

→ Beküldte *Fabiny Tamás*

B. BRANDES

A MAI NAP

Fontos ez a mai nap, mert ez a te napod! A tegnapi már kisiklott kezedből, annak már nem adhatsz más tartalmat, mint amit adtál. A holnapról még nem mondhatod semmit, nem tudod, hogyan éled át. A mai nap az egyetlen, amelyikben bizonyos lehetsz. Használd ki jól! Ma szerezhetsz valakinek örömet, ma segíthetsz valakin, ma élhetsz úgy, hogy este valaki hálát adjon azért, hogy te létezel. Jelentős ez a mai nap, mert ez a te napod!

ESTI liturgia

VEZETŐ Fényt gyűjtök a Teremtő nevében,
aki megvilágosította a világot,
és az élet lehetőségét lehelte belém.

MINDENKI *Glóriát énekelnek*

V Fényt gyűjtök
a Fiú nevében,
aki megmentette a világot,
és karját felém is kinyújtotta.

M *Glóriát énekelnek*

V Fényt gyűjtök
a Lélek nevében,
aki átöleli az egész világot,
és lelkemet sóvárgással áldotta meg.

M *Glóriát énekelnek*

M Három fényt gyűjtünk
a szeretet háromsága nevében,
Isten felettünk, Isten közöttünk, Isten alattunk
a kezdet, a vég, a mindörökké való.

IMÁDSÁG

V Szívünk térdet hajt előtted.

M Isten előtt, aki teremtett minket,
a Fiú előtt, aki meghalt értünk,
a Lélek előtt, aki barátsággal és szerelmesen
segít minket.

V Fiad által, mindenek Teremtője,
add meg nekünk azt, amire vágyunk:

M Szeretetet Isten iránt,
Szeretetet Istentől,
Isten mosolyát,
Isten kegyelmét,
Isten bölcsességét,
Isten félelmét,
Isten képzeletét
és Isten akaratát minden dologban.

V Így élhessünk úgy e világban,
mint a szentek és angyalok a mennyben.

M Minden árnyékban és fényben,
minden napon és éjszakán,

minden kedves pillanatban
add nekünk Lelkedet.
Ámen.

ISTEN IGÉJE

V Gyengék Istene, egyszerűek Istene,
az igazak Istene, a tied pajzsa,

M szólj hozzánk szavad által!

V *Felolvashat egy rövid részletet az Írásból.*

ESTI IMÁDSÁG

V Uram, hallgasd meg imádságomat

M mennyei királyi trónodnál.

V Istenek Istene,
add nekünk fényedet ezen az éjszakán,
kegyelmedet, amíg alszunk,
örömdöt, ha megvirrad,
és moss minket tisztára üdvösséged kútjában.

M Távoztass tőlünk minden kint,
vedd el tőlünk az üres gögöt,
és világosítsd meg lelkünket szereteted fényével.

V Jézus Krisztus, Mária Fia,
Szentlélek, az élet világossága,

M oltalmaz és táplálj minket és szeretteinket
ezen az éjszakán és minden éjszakán.

V Fejünkön és házunkon

M Isten áldása.

V Minden lépésünkön

M Isten békéje.

V Életünkön és hitünkön

M Isten szeretete.

V Végünkön és új kezdetünkön

M Isten karja, amely átölel minket, és elvisz otthonunkba.
Ámen.

→ Beküldte *Fabiny Tamás*

ÖTLETEK NYÁRI IFJÚSÁGI TÁBOROK MEGTARTÁSÁHOZ

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
8.00	Reggeli torna Amit...	Reggeli torna minden...	Reggeli torna reggel...	Reggeli torna valaki...	Reggeli torna más...	Reggeli torna tarthat.
8.30	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli
9.30	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés
10.00	Áhítat Mt 5,3	Áhítat Mt 5,4	Áhítat Mt 5,5	Áhítat Mt 5,7	Áhítat Mt 5,8	Áhítat Mt 5,9
10.30	Téma 1. Boldogság – mi az?	Téma 2. Boldogító dolgaink	Téma 3. Másként boldogok	Téma 3. Másként boldogok	Téma 4. Boldogító boldogok	Láthatatlan színház + morzsaszedés
13.00	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd
14.00	Szabadidő	Szabadidő	Szabadidő	Szabadidő	Szabadidő	Takarítás
15.30	Kézművesség	Sportdélután	Sportdélután	Sportdélután, számháború	Falukutatás	Istentisztelet
17.00	Megérkezés Összelejtő játékok	Fakultatív előadás	Fakultatív előadás	Fakultatív előadás	Fakultatív előadás	Hazautazás
18.00	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	
19.30	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	
20.30	Játékos vetélkedő akadályverseny	Kastélyjáték	Film	Bibliai vetélkedő	Irodalmi est Hozzatok „boldogságos” műveket! Táborfűz	
22.00	Esti mese Amit naponta...	Esti mese mindig...	Esti mese valaki...	Esti mese más...	Esti mese tarthat.	
22.30	Nikodémusok órája Gyógyuló gyógyítók	Nikodémusok órája Fejnőtt infantilis világ	Nikodémusok órája Vallástalan vallásos kor	Nikodémusok órája Egyéni vagy közös ügy	Nikodémusok órája	Nikodémusok órája A csoport igénye szerint

	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
8.30	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli
9.30	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Áhítat	Elcsendesedés	Elcsendesedés	Elcsendesedés
10.00	Áhítat	Istentisztelet	Istentisztelet	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat
10.30	Ifi a metrón	Beszélgessünk!	Beszélgessünk!	Ifi a metrón	Ifi a metrón	Ifi a metrón	Ifi a metrón	Takarítás
	Magány,	A keresztény	A keresztény	Elégedetlenség,	Elégedetlenség,	Ottfontalanság,	Tinik problémái,	
	táristalanság, tartós	derű,	derű,	elvárások,	elvárások,	gyökértelesség,	megértés,	
	emberi	a humor	a humor	elégedettség,	elégedettség,	az otthon	meg nem értés	
	kapcsolatok	világossága	világossága	életigenlés	életigenlés	melege		
12.30	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Ebéd	Hazautazás
15.00	Közös délután	Közös délután	Közös délután	Közös délután	Közös délután	Közös délután	Közös délután	
	Sport, játék	Sport, játék	Sport, játék	Számháború	Számháború	Sport, játék	Sport, játék	
17.00	Kiselőadások	Kiselőadások	Kiselőadások	Kiselőadások	Film	Kiselőadások	Kiselőadás	
	Albert Schweitzer	Keken András	Keken András	D. Bonhoeffer	Javaslatok:	A szem és a látás	Dualizmus	
	A fény fizikája	Isten a „populáris”	Isten a „populáris”	M. L. King	Kontroll	Fény és árnyék	a vallástör-	
		kultúrában	kultúrában		Rengeteg	a festészetben	ténetben	
				Ámen	Ámen			
19.00	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	Vacsora	
20.00	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Áhítat	Úrv. istentisztelet
20.30	Összerázó játék	Labdarúgó	Labdarúgó	Vetélkedő híres	Beszélgetés	Tánctanulás	Vetélkedő	
	akadályverseny	EB döntő	EB döntő	emberekről	a filmről	a hét előadásainak	anyagából	
		mérkőzése	mérkőzése					
22.00	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Irodalmi teaház	Táborútz

A RÁKOSPALOTAI IFI WEIDENBEN

A magyar–bajor evangélikus egyházak közötti élő kapcsolat újabb epizódjára került sor 2005 nagyhetén, amikor is a weideni bajor egyházmegye látta vendégül gyülekezetünk középiskolás ifjúságát. A találkozó apropóját az EU-bővítés szolgáltatta, ennek okán szerették volna ifjúsági, gyülekezeti életüket, történelmüket közelebb hozni, megismertetni az újonnan csatlakozott magyar fiatalokkal, így szerevezve egy felejthetetlen hetet a rákospalotai ifinek.

Nagyhét hétfőjén indultunk el 17-en a 850 km-re fekvő kisvárosba, Weidenbe. A fárasztó utat két nagyobb megállással, városnézéssel enyhítettük. Passau és Regensburg ódon városa, történelmi emlékhelyeik felkeresése után jutottunk el németországi szálláshelyünkre. A weideni egyházmegye (kb. 35 gyülekezetet jelent) ifjúsági referense állította össze programunkat a már említett célokkal.

Napjainkat közös elcsendesedéssel kezdtük, amelynek a nagyhét még különlegesebb hátteret biztosított. Ezután indultunk utunkra, amelynek állomásaira mindig elkísértek, illetve ott nagy szeretettel vártak gyülekezeteik fiataljai.

Nagy élmény volt a kezdeti távolságtartás, méricskélés után a weideni ifjúsággal – néhány órás játékot, beszélgetést követően – közös istentiszteletet tartani, ahol valóban együtt szolgáltunk (ki-ki imával, szerepjátékkal, énekkel), eggyé lettünk. Jó volt nagycsütörtökön tradicionális istentiszteletet is meglátogatni, ahol a közös úrvacsorában éltük át a különbözőségek ellenére az egységet.

Gazdag történelmükből – talán a helyszínek közelsége okán is – a nemzetiszocializmus embertelensége, Krisztus nélkülisége elevenedett meg mindannyiunk előtt. Történelemkönyvekben soha nem olvasott mozzanatok, események váltak megdöbbenően valóságossá a helyszíneken.

Láttuk Flossenburg munkatáborát, ahol több mint 100 ezer bátor hitvalló raboskodott, közöttük a sokak által ismert Dietrich Bonhoeffer is.

Megrázó élmény volt a nürnbergi birodalmi helyszíneket bejárni, ahol egy-egy birodalmi napon 150 ezer embert mozgattak meg és ideologizáltak át egy embertelen eszme meggyőződéses követésére.

A fajsúlyosabb programokat általában könnyed alkal-

makkal oldották, tették feldolgozhatóbbá. Ilyen volt a nürnbergi városi séta, egy erdei kirándulás a fenyvesekben, vagy a sokak által megkedvelt falmászás, ahol német fiatalok „biztosítottak”, őrizték életünket, míg mi egymás után hódítottuk meg a csúcsokat.

Igazi közösséggé kovácsolódva érkezünk haza, hogy az ajándékba kapott hét után másnap Isten újabb ajándékának örvezzessünk: a húsvéti feltámadásnak.

Bátovszky Gábor

LÁTOGATÁS A KALIFORNIAI CONCORDIA EGYETEMEN IRVINE-BAN

Hat évvel ezelőtt az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziumában tanító amerikai vendégtanárnak az az ötlete támadt, hogy meghívja volt egyetemének professzorait Magyarországra. A látogatásnak az volt a célja, hogy megismerkedjenek az itteni evangélikus intézetekben folyó munkával, valamint átadják saját tapasztalataikat az evangélikus oktató-nevelő munka terén. Akkor még nem tudtuk, hogy ez egy folyamatos, nagyon hasznos együttműködés kezdete lesz.

Azóta nyaranta egyetemi tanárok, az egyetem lelkésze és egyetemi hallgatók rendeznek angol nyelvű bibliatáborot diákjainknak. A következő táborra előreláthatólag 2006 nyarán Albertirsán kerül sor. Azonban ez az év sem telt el személyes találkozó nélkül, hiszen kilenc diáknak és három angoltanárnak az aszódi gimnáziumból, a győri Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központból és a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Líceumból abban a szerencsében volt része, hogy a Concordia Egyetem meghívására

DIETRICH BONHOEFFERRE EMLÉKEZTÜNK

Az idén, április elején jártam életemben először koncentrációs táborban. A Bajor Evangélikus Egyház a német-cseh határhoz közel eső egykori németországi láger területén nemzetközi ifjúsági találkozót szervezett, amelyen – teológusokkal együtt – meghívottként vettem részt. A találkozó történelmi megemlékezés volt, ugyanis itt, Flossenbürgben akasztották fel hatvan esztendeje Dietrich Bonhoeffer evangélikus lelkészt. Bonhoeffer a múlt század harmincas éveiben elsőként emelte fel szavát a nemzetiszocializmus és a zsidóüldözés ellen.

április elsejétől kilenc napot tölthettek az Egyesült Államokban.

A delegáció tagjai ízelítőt kaphattak az amerikai kultúrából, órákat látogattak általános és középiskolában, majd az egyetemen, részt vettek az egyetem áhítatain és istentiszteletein. Diákjaink a helybéli egyetemistákkal laktak közös kollégiumi szobákban, köztük szoros barátság szövődött.

Az iskolai programokon kívül voltak *Disneyland*ben, a Universal Studios filmgyárban, egy a Csendes-óceán állatvilágát bemutató hatalmas akváriumban, valamint egy színházi előadáson és egy harangkoncerten is részt vettek. Mindannyiuk számára örökké emlékezetes lesz az a nap, amelyet az Orange High School diákjainak meghívására egy-egy amerikai családnál töltöttek.

Reméljük, hogy a jövőben az evangélikus iskolákban tanuló más diákoknak és pedagógusoknak is lehetőségük lesz egy hasonló, életre szóló élményeket nyújtó tanulmányúton részt venni.

Törzsök Emilné

angoltanár

Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium
(Líceum) és Kollégium

De vajon miért hívtak egy olyan helyre fiatalokat, ahol megközelítőleg harmincezer ember, köztük hatszázhetvenkét magyar is az életét vesztette? Miért akarták velünk megláttatni, hogy hogyan nézett ki a krematórium, ahol hármásával égették el az elhunytakat? Miért pont ide szervezték a találkozót, amelyre végül közel ötszáz fiatal – köztük belgák, csehek és magyarok is – érkezett?

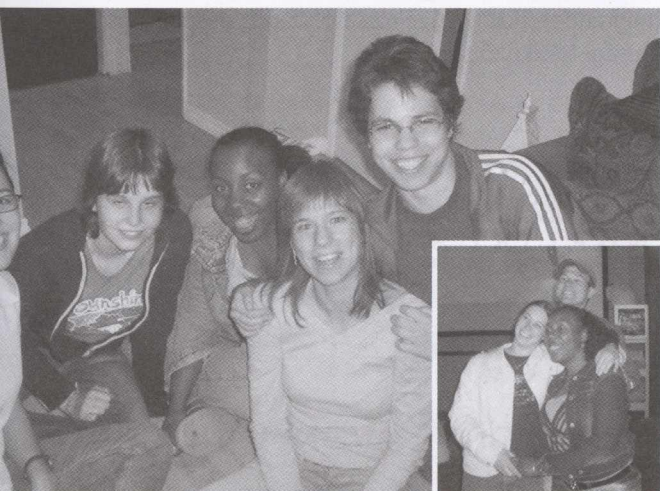
Azért, hogy fogalmunk legyen arról, mi is történt itt valójában, milyen embertelen világ uralkodott a táborban, és hogy mindannyian elborzadjunk meghallván, hogy mennyien haltak meg itt teljesen értelmetlenül... Aztán azért is, hogy megcsapjon bennünket a történelem szele, hogy halljuk a meghívott túlélők tanúvallomásait, és azon legyünk, hogy éberren kövessük a történelmi eseményeket, nehogy hasonló helyzet alakulhasson ki bármikor a jövőben. A legfontosabb szempont azonban mégis az volt, hogy jobban megismerjünk egy olyan evangélikus lelkészt, Bonhoeffert, aki csakis Istenben bízva élte túl a megpróbáltatásokat, napról napra, Isten kezében, egészen halála pillanatáig.

Nagyon megfogott az a hajnali, szabadtéri áhitat, amelyen órá emlékeztünk. „Ez már a vég, számomra azonban az élet kezdete” – visszhangzottak Bonhoeffer utolsó szavai a völgyben, a sötét ég alatt... Szinte beleborzongtam. Micsoda hit, micsoda bizalom, micsoda Istenre való hagyatkozás és Krisztus-követés – ilyen környezetben! Ez nem egyenlő azzal, hogy valaki acélos tekintettel néz szembe a rá leselkedő, ismeretlen halállal. Ez azzal egyenlő, hogy Bonhoeffer élete utolsó óráiban is Isten előtt borult le, Istenhez imádkozott.

Bonhoeffer élete utolsó percéig követte Jézus Krisztust. Cellájában csak egy Bibliát és egy Goethe-kötetet hagyott maga után.

Élete és halála mindannyiunk számára üzenetté vált.

Balog Eszter

GYERE TÁBOROZNI!

Az Ifjúsági és Gyermekosztályra néhány napja egy Szlovákiában megrendezendő, angol nyelvű nemzetközi ifjúsági táborba szóló meghívás érkezett Dániából, az International Youth Network (IYN) nevű ifjúsági szervezettől. Ez a keresztény ifjúsági hálózat szoros kapcsolatokat ápol Lengyelország, Anglia és Észtország keresztény ifjúságával, és 2000 óta minden évben megrendezi nyári táborát.

A tábor szervezői három 16–24 éves fiataalt várnak szeretettel a Magyarországi Evangélikus Egyházból, akik a továbbiakban (is) szeretnék aktívan tevékenykedni az ifjúsági csoportban, a gyülekezetben. Az alábbiakban az ezzel kapcsolatos fontos tudnivalókat olvashatjátok.

A találkozó helyszíne – miként tavaly is – a Magas-Tátrában lévő Liptovský Mikulás (azaz Liptószentmiklós) mellett lesz. Ebben az évben hetvenöt fiataalt hívnak Európa tíz országából – Lengyelországból, Dániából, Észtországból, Angliából, Romániából, Hollandiából, Ausztriából, Montenegróból, Albániából és Magyarországról –, hogy együtt töltsenek egy hetet. A tábor célja, hogy megerősödjön a fiatalok Istennel való kapcsolata, és hogy ezáltal felkészüljenek a saját gyülekezetükben való szolgálatra.

A tábor július 15-től (péntek estétől) július 23-ig (szombat reggelig) tart. Pontos helyszíne: Pribylina, Magas-Tátra, Szlovákia. Utazás: Budapestről csoportosan, busszal. A programban szerepel bibliatanulmányozás, tanítás, áhítat, sport, zene, ikonfestés, hegymászás, különböző játékok. A szintén tervezett egynapos kirándulás során a hegyek megcsodálásán kívül lehetőség nyílik majd történelmi és kulturális emlékek megtekintésére is. A tábor „csúcspogramja” a 2248 méter magas Bystra hegycsúcsra való kirándulás lesz.

Költségek: a tábor összesen 15 000 forintba kerül a magyar résztvevőknek. Jelentkezni és bővebb információt kapni az Ifjúsági és Gyermekosztályon lehet e sorok írójánál. Ha többet szeretnél megtudni a táborról és a szervezőkről, tekintsd meg a

www.internationalyouthnetwork.org/weboldalt.

Szeretettel várjuk a jelentkezésedet!

Balog Eszter

Tel.: 06/20-824-2019

ELŐRETEKINTÉS A NYÁRRA

→ Idén nyáron 16 tábort tervez az Ifjúsági és Gyermekosztály. Jelentkezni és érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: Huszák Zsolt ifjúsági referens 06/20-824-3870.

→ Idén nyáron is lesz vezetőképző tábor 2005 július 31–augusztus 6-ig. Várjuk azokat a fiatalokat, akik szívesen tanulnának olyan új ötleteket, játékokat, módszereket, amelyeket az ifjúsági csoportjukban kipróbálhatnak, megvalósíthatnak. Jelentkezni és érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: Balog Eszter ifjúsági referens 06/20-824-2019.

→ Ezen a nyáron megkezdődik a 2006 július 19–23 megrendezendő VI. Szélrózsza országos evangélikus ifjúsági találkozó szervezése.

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

Evangélikus bolt az Interneten

<http://bolt.lutheran.hu> ■ <http://bolt.evangelikus.hu>

178571040502

480 Ft